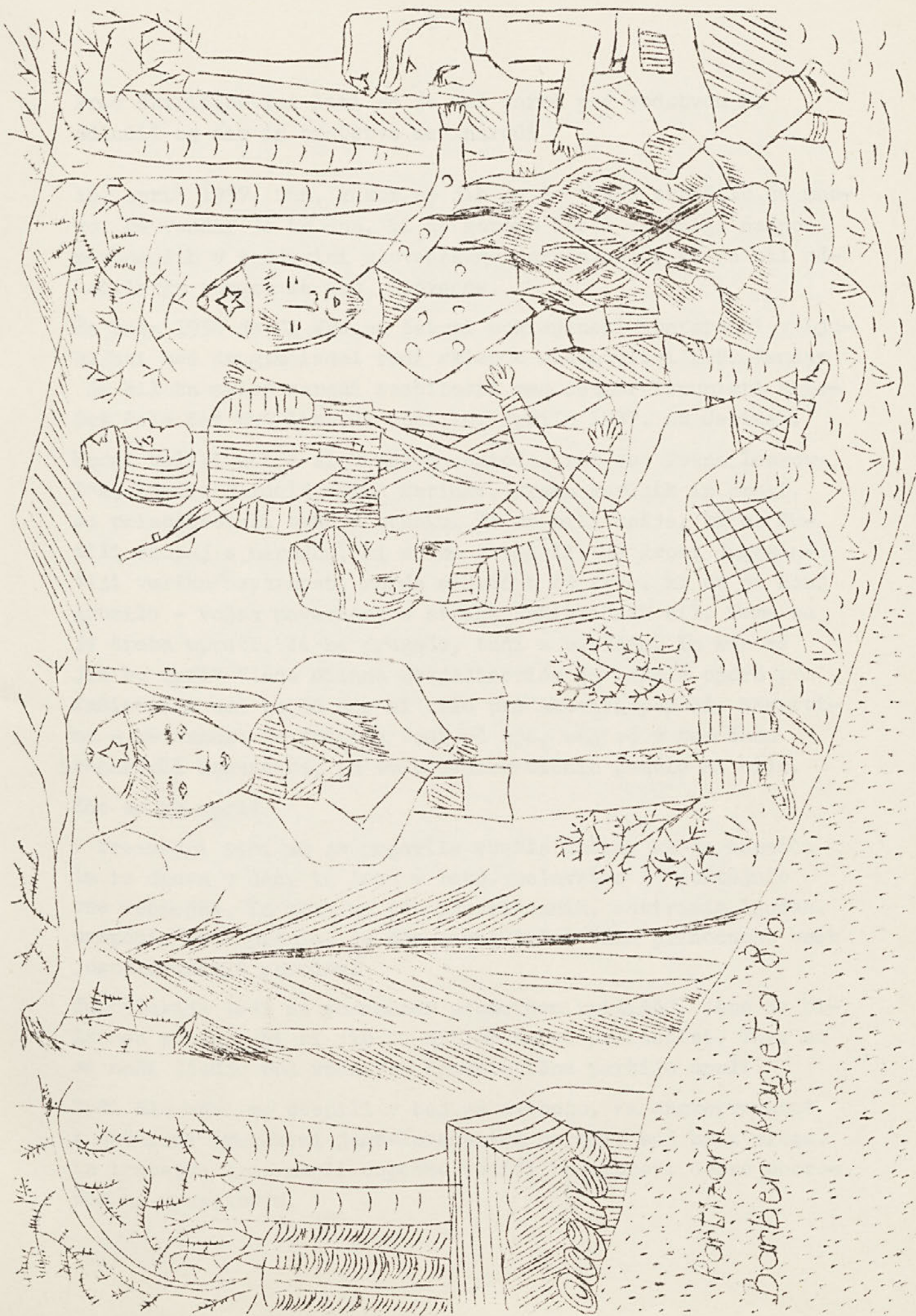

PRAZNIČNO
LETO

Partizani
Barber Majeta 8.b.

Pred štiridesetimi leti se je naš narod pod vodstvom KP odločil za mir in bratstvo med narodi

18. april 1937. Dan, kakor se jih je do tedaj zvrstilo že mnogo. Pa vendar je to dan, ki ga moramo šteti za enega najpomembnejših v zgodovini slovenskega naroda, dan, ki je bil odločilnega pomena za nas, Slovence.

Že leta 1934 je CK KPJ na četrti pokrajinski konferenci v Ljubljani med drugim izdal tudi sklep o ustanovitvi KPS. Vendar je bil ta sklep zaradi razbitosti med samimi komunisti sprejet šele čez tri leta, v noči 18. aprila 1937, na Čebinah.

Mnogi veliki možje slovenskega naroda, kot so: Franc Leskovšek, Edvard Kardelj, Miha Marinko, Franc Farčnik in drugi, so prisostvovali temu sestanku. To so bili možje, ki so čutili skupaj z narodom, ki so se zavedali, da grozi Jugoslaviji velika nevarnost, morda največja od vseh, ki so ji kdaj grozile - vojna nevarnost s strani fašističnih sil. Temu se je treba upreti, če ne drugače, tudi z orožjem. In kdo se jim bo uprl? Vlada Milana Stojadinoviča je iskala oporo pri fašistični osi in od nje ni bilo pričakovati pomoči. Nasprotno - nevarnost je pretila tudi od nje, saj so v tem času preganjali komuniste, pa tudi demokratičnih pravic ni bilo.

Kdo se bo uprl?

V brezmejni temi se je pojavila svetla lučka, ki je naraščala iz dneva v dan, iz leta v leto. Delavstvo je postajalo vse močnejše. In prav na teh izkoriščanih, zatiranih ljudeh, oropanih vseh pravic, je čez nekaj let ležala prihodnost vseh jugoslovanskih narodov.

Jugoslavija leži na pomembnem prometnem križišču, zato je bila med prvimi, ki si jih je Hitler hotel prilastiti. Temu so se naši ljudje pod vodstvom Komunistične partije uprli.

Tudi Slovenci so stopili v boj za svobodo, za enakopravnost z ostalimi bratskimi jugoslovanskimi narodi, saj brez sloge in bratstva niso mogli uspešno voditi boja proti dobro oboroženemu okupatorju.

Sledila so leta, v katerih je slovenski narod šel skozi hude preizkušnje. Vsem so znane razmere med NOB. Okupator je imel dobro orožje, dovolj municije, hrane, nečesa pa ni imel: zavesti, da se bojuje za domačo zemljo, za svoje ljudstvo. Partizansko vojsko pa je prav ta zavest dolga štiri leta ohranjevala in ji dajala moči, dokler si nismo vsi jugoslovanski narodi priborili dolgo željeno svobodo. Slovenski narod je ves čas ostal zvest usmeritvam, zapisanim v "Čebinskem manifestu".

Maja leta 1945 je bilo konec vojne, vendar ne konec težav. Jugoslavija je bila porušena, izropana. Morali smo jo obnoviti, zgraditi elektrarne, tovarne, ceste, nadaljevala pa se je tudi graditev ljudske oblasti. Poleg tega pa smo morali premestiti še druge težave: spor z informbirojem, ki je pustil vsaj nekaj časa neljube posledice zlasti na jugoslovanskem gospodarstvu, in kasneje pritisk z vzhoda.

Vsemu temu so združeni jugoslovanski narodi kljubovali in obvarovali na novo zgrajeno Jugoslavijo pred ponovnim polomom.

Pomembno pa je bilo, da smo Slovenci prvič v svoji zgodovini začeli živeti kot narod: svobodno, enakopravno, neodvisno.

In to je bila nedvomno uresničitev ene največjih nalog, ki si jo je KPS zadala na Čebinah.

Odmevi Čebin še niso zamrli, čeprav je od tedaj minilo že 40 let. Boj Slovencev se še ni končal. Zdaj nam ne grozi kulturno uničenje in oblast tujcev; zdaj je sporočilo Čebin:

aveljavljajmo samoupravljanje, krepimo bratstvo in enotnost narodov in narodnosti Jugoslavije, izboljšujmo odnose z vsemi deželami in narodi sveta v boju za ohranitev miru. Ljudem je treba omogočiti vsestranski razvoj in življenje, vredno človeka.

Barbka Štangel, 8.b

Kadar čez gozdove rjovejo viharji, drevesa se svojih korenin zavedo

Kadar se nek narod osvobaja jarma tujih kapitalistov, vojnih hujskačev in je po vrhu tega še zatiran s strani domače buržoazije, ki pomaga tujcem in dela proti domačim ljudem, če potem ta narod po svoje gradi družbeno ureditev in jo pripelje v socializem, je to posledica dolgega, krvavega, revolucionarnega boja. Ta ponekod še vedno traja. Proti fašizmu so se ljudje najprej borili v Španiji, proti temu zlu so se potem borili ljudje po celem svetu, za svobodo so umirali še ljudje v Vietnamu in drugih deželah. Vendar povsod narodi še nimajo svojih pravic. Tako je v Južnoafriški republiki, kjer vlada rasizem in maloštevilni belci gospodarijo nad številčno močnim črnim prebivalstvom. Ti ubogi črni ljudje so se tega suženjstva zavedli šele pred kratkim in se na vse načine upirajo nadvladi. Tako je bilo tudi s slovenskim in z vsemi jugoslovanskimi narodi. Nevarnosti, ki jim je pretila, so se zavedli šele v zadnjem trenutku, ko je vlada Milana Stojadinoviča že krepko zakorakala v slepo ulico in tesno sodelovala s Hitlerjevo Nemčijo na gospodarskem in tudi na drugih področjih. V zunanji politiki se je vse bolj opirala na sile Osi in pri tem je vlada Stojadinoviča spregledala, da pelje lastne narode v propad. Zavedni ljudje vseh naših narodov in narodnosti so vstopili v enotno in močno organizacijo KP, ki je postala trdna šele takrat, ko je prevzel njeno krmilo v roke tov. Tito. Vojni osvajalci s Hitlerjevo Nemčijo na čelu so že začeli svoj pohod v druge države. Slovenci so videli, da je njihova domovina ena izmed tistih dežel, po kateri bi sovražniki najprej planili. Da bi pripravljeni in enotni pričakali morebitno vojno, so se v noči od 17. na 18. april leta 1937 zbrali na Čebinah. V Barličevi hiši je bila ustanovljena KPS, ki je prej delovala kot KPJ, v Sloveniji na čelu s pokrajinskim komitejem. V tej organizaciji so se zbrali tudi komunisti, kot so bili Edvard Kardelj, Miha Marinko, Franc Leskošek, Franc Farčnik, Franc Salamon in drugi, ki jim je bilo kaj do neodvisnosti, enakopravnosti in svobode slovenskega naroda. Vsi člani KP so delali pod težkimi pogoji. Policija jih je preganjala, vendar so iz leta v leto do-

bivali več članov. KPS je ljudi pripravljala na grozečo vojno, jih organizirala in strnila ljudske množice. In prav so imeli, da so hiteli. 6. aprila leta 1941 so okupatorji nenapovedano napadli Jugoslavijo. Ta napad je bil posledica množičnih demonstracij, ki jih je izzval pristop Jugoslavije k trojnemu paktu. Demonstracije so svoj višek dosegle 28. marca 1941. KPJ je bila tistega leta edina organizacija, ki je vojno pričakala dobro pripravljena. Že 22. junija leta 1941 je CK KPJ izdal razglas, v katerem je pozval vse delavce in svoje člane na oborožen odpor proti sovražniku. Ljudstvo je imelo železno voljo, ljubilo je svobodo in neodvisnost, borilo se je proti zatiranju in proti vojnim hujskačem. Ljudje niso klonili niti pod najhujšim pritiskom in nasiljem. Pretrpeli so polna štiri leta. KPJ je s Titom načelu pripeljala narode in narodnosti Jugoslavije v svobodo.

Državo smo si notranje uredili socialistično, čeprav naš način ni bil vseč Stalinu. V letu 1948 smo preživeli težke čase pod pritiskom informbiroja. Vendar smo srečno premagali tudi te težave. Tudi dneve, ko je Stalin hotel z ekonomsko blokado onemogočiti razvoj Jugoslavije in je naša država sprejela strašansko neugodne finančne pogoje Zahoda, so naši narodi srečno preživeli in prvič smo Slovenci začeli živeti kot narod. Prej smo stoletja živeli pod pritiskom tujcev. Toda v neenakopravnem boju smo se osvobodili in dobili pravice, za katerimi so hrepeneli naši narodi že pred mnogimi leti.

Mojca Gorišek, 8.b

Raznašalec kruha

Leta 1939 je bilo v Tacnu pod Šmarno goro, nedaleč od Ljubljane, v majhni hiši posvetovanje KPJ, ki ga je vodil tov. Tito. Toda ob prihodu na posvetovanje je Tito iz neznanih razlogov zgubil zvezo v Ljubljani, pa se je sam napotil, da poišče hišo, v kateri naj bi bilo posvetovanje. Spotoma je srečal Miha Novaka - Očka, v čigar hiši naj bi bilo posvetovanje.

Očka je pravkar nosil kruh za delegate. Tito se je odločil in odkrito vprašal neznanca: "Ali je pri vas zvečer kakšen sestanek?"

Očka se je najprej zdrznil, nato pa je pomislil, če ni to kak delegat. Po kratkem premišljevanju je odgovoril, da je, in mu pokazal pot do hiše. Ker je imel še nekaj opraviti v vasi, je Očka natovoril Titu velike štruce kruha in mu naročil, naj jih odnese v hišo. Ni vedel, da je neznanec generalni sekretar Partije.

Ko se je Tito pokazal na vratih kakor kakšen raznašalec kruha, so se delegati začeli smejati in smehu ni bilo ne konca ne kraja. Tito pa jih je le začudeno gledal.

Daša Tomazin, 6.a

Bili smo nič, bodimo vse

Tiho nedeljsko jutro. Stopam po pločniku in nenadoma... Ne, ne morem verjeti. Prav gotovo sanjam. Delavska pesem. Množica se bliža križišču. Preseneča me množica, preseneča me smelost teh ljudi, ki so za kapitalista nepotrebna drhal, čeprav je v resnici odvisen samo od njih.

Počasi so se mi bližali. Prepoznal sem someščane na čelu kolone. Vsi so hodili mirno, dostojanstveno. Njihova pesem je bila tiha, njihov glas razpuščen, vendar je za krvoseze, ki so s strahom gledali izza zaves, pomenila nekaj strašnega.

Vedeli so, da jih bo ta množica slej ko prej pohodila. Začeli so se zbirati tudi opazovalci. Nekateri so pristopili v kolono, drugi pa so se bali kapitalistov; veliko je bilo takih, ki so se naskrivaj dogovorili z delodajalci. Take so delavci še posebej zaničevali. Napihnjeni trebuh so bili prestrašeni. Njihovi volji je bilo podrejeno vse: policija, zdravstvo, služinčad, izmuznilo pa se jim je tvalo. Delodajalci so predstavljali kladivo, ki je tolklo po delavcu. Izkoriščali so jih, odpuščali, jih zaničevali, jim dajali nizke mezde. Kapitalisti so se zanašali samo na policijo. Sami si seveda

niso upali na cesto. Vedeli so, da bi jih delavci poteptali. V akcijo so poslali stavkokaze, vendar so delavci ostali povezani in trdni kot gorovje, ki že stoletja kaže svoje liste soncu. Niso se bali svojih gospodarjev, zaupali so drug drugemu. Policija si ni upala storiti ničesar; bala se je množice ljudi. V tem trenutku so bili pripravljeni na vse. Vedeli so, če jih bodo razbili sedaj, bo zopet poteklo nekaj časa do ponovnega združenja, če pa se bodo tem zverem uprli, se jih le ti ne bodo drznili tako hudo kaznovati. Delavci so si že tudi izbrali praznovanje prvega maja, in sicer prvič leta 1890 tudi v Ljubljani. Geslo "Bili smo nič, bodimo vse" se je zdaj uresničilo. Delavci so res nekaj postali. Sedaj oni predstavljajo svet; oni upravljajo z družbeno lastnino. Na žalost se je to zgodilo v premalo in v premajhnih državah. Zato si tudi SZDL Jugoslavije s tovarišem Titom na čelu prizadeva, da bi povsem svetu prišel delavec iz dvoboja s kapitalistom kot zmagovalec.

Matjaž Hrgovič, 7.a

Bili smo nič - bodimo vse

"Proletarci vseh dežel združite se!" Takšno je bilo geslo vseh delavcev in tudi sedaj še velja. Toda v tistih hudih časih je bilo za to malo možnosti, saj delavci niso imeli nobenih večjih pravic. Da, lahko so samo delali. Tudi večjih praznikov niso smeli praznovati, a 1890. leta so prvič praznovali 1. maj. Ni se jim bilo treba skrivati.

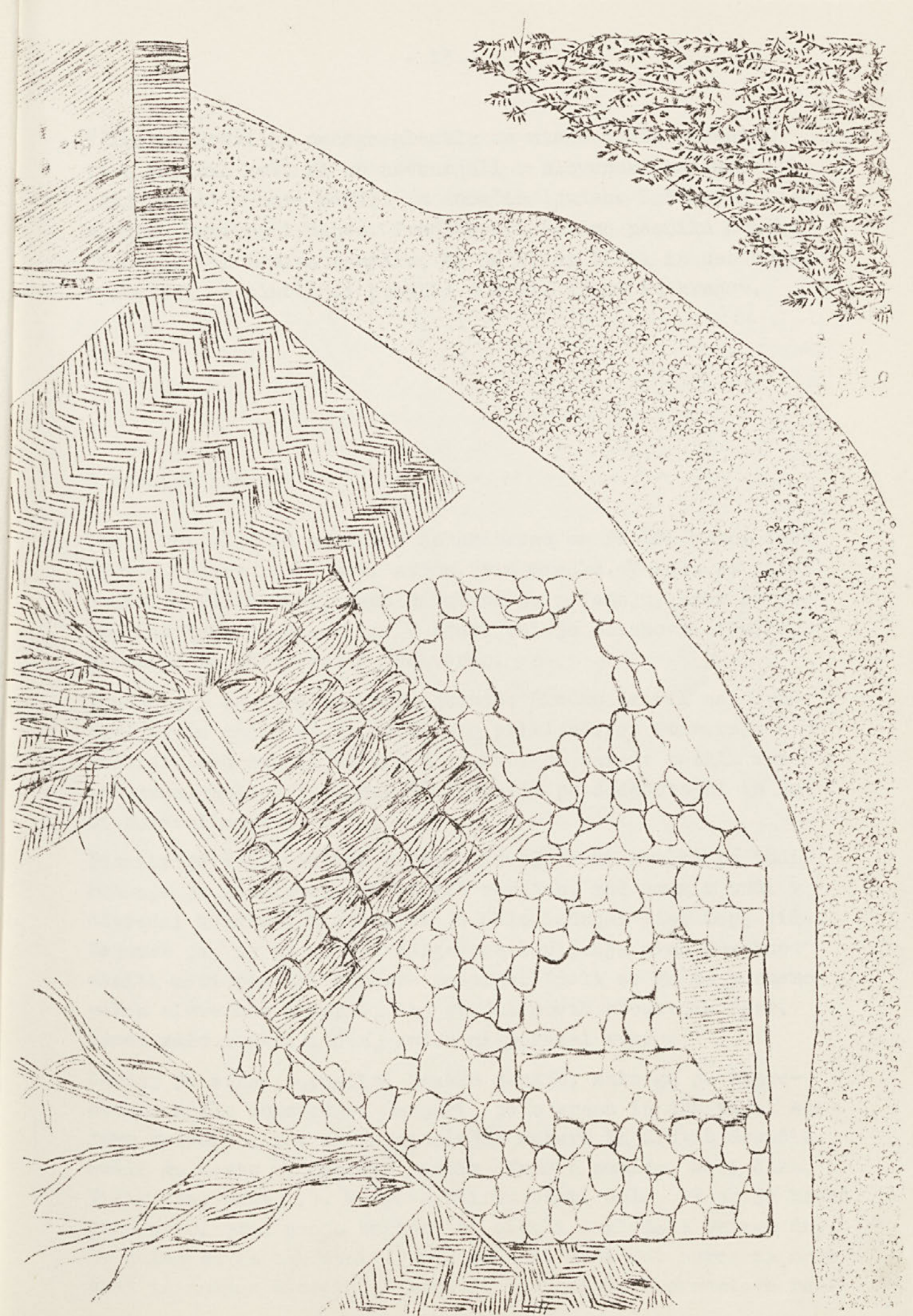
Bil je lep sončen dan. Delavci so se zbrali na dogovorjenem mestu. V sebi so nosili moč delavske enotnosti in bili so povezani. Ničesar se niso bali, saj so vedeli, da se morajo boriti za boljše življenje, da morajo zaupati človeku. Uspehi so lahko le z velikimi, masovnimi akcijami. Zbralo se jih je okrog 500. Domenili so se, da bodo šli od Tržiča proti Križam, Kovorju in spet nazaj mirno, dostojanstveno in da bodo tudi drugim pokazali, da delavčevo delo resnično nekaj

velja. Bilo jih je že veliko in strnili so se v dolgo, dolgo vrsto. Na čelu povorke je šel delavec z zastavo društva svobode, na kateri je bilo napisano: "Proletarci vseh dežel, združite se!" Vsi delavci so ponosno odšli skozi trg s pesmijo na ustih in s smehom na licih. Meščani so stali na ulicah in drug drugemu so pravili: "Joj, kako so pogumni! Kako veliko jih je! Da ne bodo zašli v težave! Na glavo nam lahko nakopljejo sovražnike," so se tu pa tam oglasili prestrašeni glasovi, a so takoj utihnili, ker so videli ostre poglede svojih tovarišev. Delavci so mirno odšli naprej, ne meneč se za govornice. Srečali so tudi kapitalista, ki jih je imel v tovarni na vajetih. Tudi ta je stal na ulici čisto mirno, toda na obrazu mu je bilo zapisano, da se delavcev neznansko boji. Posamezni delavci so vpili: "Hura! Hura za delavce! To so pravi junaki!" Mnogi so tako mislili in v njih sovzbudili še večjo samozavest. Korakali so skozi Križe in tu je bilo veliko kmetov, ki so jih začudeno gledali. Toda delavci so se jim vzpodbudno nasmehnili in tudi kmetje so jim vračali nasmeh. To je delavce še bolj udobrovoljilo, saj so vedeli, da se bodo lahko s kmeti združili. "Živio, naši tovariši delavci!" je v srcu zapelo. "Živio, tovariši kmetje!" so jim odvrnili delavci in bili so neizmerno veseli in ponosni. Odšli so dalje proti Kovorju. Tudi tu so jih pričakali kmetje in tudi tu so jih veselo pozdravljali. Celo pot so peli delavske pesmi. Iz Kovorja so odšli nazaj proti Tržiču. Tja so prišli šele proti večeru in ustavili so se ter priredili lep kulturni program. Peli so delavske pesmi, recitirali, igrali so na razne inštrumente in prav imenitno so končali prvi 1. maj 1927. Drugo jutro so še vedno stali mlaji, na katerih so bili napisani delavski napis. Delavci so se drugo jutro mirno vrnili na delo in zopet se je začel navaden delavski dan. Vendar to ni bil čisto navaden dan. Od vseh so dobili pohvale, saj je bila ta povorka resnično zelo dobro organizirana in tudi drugi ljudje so spoznali, da je delavec velik. Med povorko ni bilo nobenih izgre-dov.

Tudi po drugi svetovni vojni so delavci znali pravilno ravnati. Zgradili so nove, večje in lepše tovarne. Po drugi svetovni vojni so delavci dali veliko življenj, da so sedaj svo-

bodni, da lahko sami upravljajo tovarne, da so se otresli kapitalistov, ki so jim dajali take mezde, da so komaj živel. Sedaj so resnično samoupravljalci in sami si krojijo boljši čas, a v samoupravljanje nas je vse Jugoslovane pripeljal naš ljubeljeni predsednik Tito. Tudi on sam se je bojeval za vse to, kar imajo sedaj delavci in kar imamo sedaj mi, mladi.

Kristina Škantar, 7.a

V lanski številki našega glasila se nismo mogli spomniti vseh velikih mož, ki so ustvarjali v slovenski besedi, ali vsaj pisali o naši zemlji in domačih ljudeh. Zato svoj dolg skušamo poravnati danes. Predstaviti želimo pesnika Srečka Kosovela ter Louisa Adamiča, ki je sicer živel in ustvarjal v Ameriki, a nikoli ni pozabil domačih ljudi in krajev.

O pesniku s Krasa

Očetu učitelju in materi s Kobariškega se je 18. marca leta 1904 v Sežani rodil peti otrok, sin Srečko. V šolo je začel hoditi v Pliskovici, nadaljeval pa je v Tomaju, kjer se je družina kasneje naselila. V Ljubljani je obiskoval realko, potem pa se je vpisal na univerzo.

Kosovelovi so živeli v pomanjkanju; Srečko je bil zelo občutljiv in močno ga je prizadela priključitev Primorske k Italiji. Med svojim študijem jezikov je zaradi težkih razmer začel bolehati. Komaj 22-leten je po dolgotrajni in hudi bolezni umrl.

Pesniti je začel že kot dijak v ljubljanski realki pa tudi kasneje je sodeloval pri mnogih revijah, med drugim tudi v napredni Mladini. S tovariši je celo izdajal list Lepa Vida. Dejstvo je, da ga ta čas njegovega življenja niso posebno cenili niti poznali njegove poezije. Imeli so ga za posnemovalca slovenske moderne, saj svojih novih slogovnih poti, razen zelo redkih izjem, sploh ni pokazal svetu.

Zgodaj je moral zapustiti kraško zemljo, zato ga je neprestano mučilo domotožje. Sanjaril je o krasu in doživiljal njegovo bolečino; rad se je spominjal matere in drugih domačih. Našli so mesto v njegovih pesmih (Kraška zemlja, Mati čaka, Vidim, te, mati...). Njegova zbirka Zlati čoln, ki jo je hotel pripraviti pred svojo smrtjo, ni nikoli zagledala belega dne. Le delno so ga takratni ljudje poznali tudi kot borca za novi svet in novega človeka. V sebi je že doživiljal predstave re-

volucije, ki bo razbila stari svet in ljudi prepričala, da se bodo uprli krivicam in trpljenju narodnostnih pravic (Rdeči atom, Preobrazba sveta v svet...) V zameno za starega je glasno zahteval novi svet, ki bo očiščen vseh krivic, bo ves lep in svetel. V svojih borbenih esejih se je bojeval za nove socialne in kulturne vrednote. Spoznal je, da je delavstvo tisti družbeni razred, ki bo v prihodnjih desetletjih igral pomembno vlogo v svetu, ki bo navzoč pri ustvarjanju sodobne družbe.

Čeprav so poznavalci slovenskega slovstva vedeli za Kosovelovo pesniško zapuščino, so se pozno začeli ukvarjati z njo in zato smo tudi pozno izvedeli, kako široko je pesnik občutil svet in dogajanja v njem. Pesnikovo literarno zapuščino so natančneje proučevali Anton Ocvirk, Alfonz Gspan in Anton Vodnik. Nekaj let po pesnikovi smrti sta izšli zbirki Izbrane pesmi in Pesmi; pomembnejši pregled njegovega dela pa šele po vojni v Zbranih delih. Preteči je moralo še nekaj let, da smo se lahko seznanili s Kosovelovimi najmodernejšimi pesmimi v zbirki Integrali. V njej so izšle pesmi v konstruktivističnem slogu. Kar več desetletij je torej moralo preteči, da smo se prepričali o neresničnosti izjav, da so njegove pesmi še nedozorele in neizčiščene.

Zaradi povsem samosvojega razumevanja sveta je Kosovel postal vse bolj osamljen in zapuščen. Ves čas svojega ustvarjanja je v sebi pestoval slutnjo, da ga bo kmalu doletela smrt:

... ne, jaz nočem še umreti,
saj še sije zlato sonce,
saj mladost me drzna spremlja,
saj so cilji še pred mano;
ne, jaz nočem še umreti...
in vsi bodo dosegli svoj cilj,
le jaz ga ne bom dosegel...
Ognja prepoln, poln sil,
neizrabljen k pokoju bom legel.

Njegove vroče želje se niso izpolnile. Umrl je, še mlad in poln sil. Njegove sile pa se ohranjujejo v pesmih, ki smo jih sicer pozno spoznali, toda vsaj danes znamo ceniti nji-

hovo izpoved.

Iz gradiva: ZD I, II; Pesmi, Integrali izbrale in uredile
Janja Žnideršič, Karmen Primožič in Izidora Šinkovec

Zadnje književno delo Louisa Adamiča

Preteklo leto smo praznovali 25-letnico smrti pisatelja Louisa Adamiča, ki je bil po rodu Slovenec, vendar je živel v Ameriki. Tam je opazoval življenje, ki res ni bilo dolgočasno, in ga potem poskušal prikazati v knjigah. Tako je v svoji prvi knjigi Dinamit opisal krivice, trpljenje, bedo in krvave boje ameriškega proletariata. Njegova zadnja in najbolj znana knjiga pa je Orel in korenine.

Pisatelj kljub bivanju v Ameriki in tamkajšnjemu burnemu življenju ni pozabil domovine. Večkrat se je vračal domov in vedno znova opazoval lepote domačega kraja.

Nekoč se je sprehajal po gozdu. V gozdnem polmraku je med mogočnimi smrekami, katerih košate veje so svetlobi preprečevale pot na tla, začutil utrip narave. Ko je tako zamišljen stopal po gozdu, se mu je nenadoma zazdelo, da je zaslišal nekakšne glasove. Napotil se je proti njim in med tem spet zaslišal zamolkel, bolesten klic in frfotanje peruti. Tedaj je pred seboj zagledal orla, ki je bil vključen v korenine. Prav zaprav je bil komaj še podoben orlu. Krvavo perje je frčalo naokoli, orel je zvižgal glavo in se poskušal izviti iz objema korenin. Zaman. Izmučen in izčrpan je povsili glavo in peruti. Videti je bilo, kot da je obupal, kajti z močmi je bil že čisto na koncu. S poslednjimi močmi je začel mahati s perutmi in potem se je nenadoma, nepričakovano dvignil, nato pa takoj spet pristal na tleh - rešen. Počasi je stopal po gozdnatih tleh, peruti so se vlekle za njim, pobešal je okrvavljen vrat. Potem je počasi dvignil glavo, nekajkrat zamahnil s perutmi in se počasi, negotovo dvignil. Njegova moč in zaupanje sta rasla in nazadnje je ponosno splaval pod nebo, ki ga je sprejelo v svoje mogočno okrilje. Ko je izginil z obzorja, je Adamič

počasi in še bolj zamišljen kot prej, odšel. Vedno so mu misli uhajale na kraj, kjer je pred nekaj trenutki videl orla, ki se je boril za svoje življenje.

Ta dogodek je bil povod za njegovo zadnjo knjigo Orel in korenina. Orla, vključenega v korenine, primerja z jugoslovanskimi narodi v drugi svetovni vojni, ko je naše kraje naselil okupator, preganjal in pobijal ljudi, dokler se le-ti niso zavedali, da je končno napočil čas, ko si bodo sami kovali svojo usodo in boljšo prihodnost. Začeli so se bojevati in kljub temu, da je bil sovražnik močnejši, niso obupali. Sledile so hude bitke s sovražnikom in domačimi izdajalci; mnogo jih je padlo. Toda po štirih letih so se osvobodili sovražnikovega jarma. Orel, ki ne obupa in se reši oklepa korenin, je simbol naših narodov. Ni mogel takoj vzleteti, preveč izmušen in izčrpan je bil. Tudi njegova nemoč v prvih trenutkih je prispodoba za življenje pri nas takoj po osvoboditvi. Minilo je še nekaj časa, da so si ljudje opomogli, kajti njihovi domovi so bili izropani in požgani, mesta porušena od neštetihih bomb. Toda po dolгих letih so bile vse težave premagane, čeprav je ostal spomin na težke trenutke boja.

Vse te dogodke je Louis Adamič opisal v svoji zadnji in najbolj uspeli knjigi Orel in korenine, ki pa ga je drago stala. Zanje je moral plačati s svojim življenjem. Marsikomu namreč, morda so bili to preživeli domači izdajalci, tako prikazovanje boja našega ljudstva ni ugajalo. Adamič so ubili leta 1951 na njegovi farmi in skrbno podtaknili ogenj. Vse skupaj naj bi izgledalo, kot da je pisatelj naredil samomor. Ameriška policija ni ukrenila ničesar, da bi izsledila morilce, zato je njegova smrt za marsikoga še vedno skrivnost.

Breda Ulčnik, 8.a

Prežihovo 1977

Toplo nedeljsko jutro je. Pogledam skozi okno in oddahnem si, ko vidim jasno nebo skoraj brez oblaka. Nič kaj prijetno ne bi bilo hoditi po sicer lepi naravi, ko bi padal dež. Oblečem se in se odpravim na avtobusno postajo. Bila sem skoraj razočarana, ko na postaji ni bilo prijateljice, ki naj bi se tudi udeležila pohoda Prežihovo 77. Toda dobra volja ostalih pohodnikov in pesem, ki je odmevala po avtobusu, sta mojo slabo voljo kmalu odpravili.

Pri Dularjevi domačiji blizu Slovenj Gradca smo se razvrstili v čete in krenili na pot. Pred nami se je odprl nov svet, poln temnih globač, svet, ki ga domačini imenujejo tudi Prežihov svet. Ko smo se ustavili pred hišo, v kateri je preživil mladosť največji pisatelj Koroške in revolucionar Lovro Kuhar - Prežihov Voranc, sem za hip postala Voranc. Čutila sem tisto tesnobo v srcu, ko se je kot deček spustil po solzice v Pekel, ki se je zdaj nahajal nedaleč od nas, in potem užival v zmagoslavju ob premaganem strahu. Odšli smo dalje in naša naslednja postaja so bile Rimske Toplice. Tu so esesovci mučili zavedne koroške ljudi.

Naš cilj je bil na Prežihovem vrhu. Nanj so prišli mladi iz vseh koncev naše domovine, da bi počastili Vorančev spomin. Ta sicer že tradicionalni pohod je bil to leto bogatejši ob obletnici velikih dogodkov iz naše domovine: 40 let ustanovitve KPS, 40 let, kar je prišel Tito na oblast KPJ in njegovemu 85. rojstnemu dnevu. Osrednja proslava je bila ob 12.00 uri, spored pa je še popestril prihod Titove štafete.

Po končani proslavi smo se odpravili do avtobusov in se odpeljali proti Tržiču z mislijo na Prežihovega Voranca in njegov prelepi svet.

Barbka Štangl, 8.b

ZBEŽITE SENCE, VZIDI ČISTI DAN!

KDOR SI PO TIHIIH GOZDOVIH ZAKOPAN,

KOMUR ZGUBLJENI PRAH V VESOLJSTVU PLAVA,

KDOR V JEČAH PADEL SI OD ČRNIH RAN,

GLEJ, IZ NOČI ŽIVLJENJE VZPLAPOLAVA.

(Cene Vipotnik,
Pesem svitanica)

Odgнали so ata

Med vojno so ljudje preživeli mnogo težkih dni. Mnogo jih je padlo v boju, taboriščih ali kot talci. Vsi zvesti Slovenci so se borili za lepše življenje in svobodne dni.

Stari oče je med vojno pomagal partizanom. Nosil jim je važna poročila. Stanoval je v šoli, kjer je bila nemška policija. In oče je vse, kar je zvedel, poročal partizanom.

Neke sončne nedelje leta 1944 je oče zopet nesel poročilo v Lom k Gabrcu. Odpravil se je zgodaj zjutraj, vrnil pa se je šele zvečer. Ves vesel, da je za nekaj časa odpravil to nevarno pot, je sedel, da bi povečerjal. Nenadoma je bilo zunaj slišati topotanje nog. "Dobro, da nisem odlašal s tisto pošto," si je mislil. Zaslišal je bobnanje po vratih. Šel je, da bi jih odprl, a so bili Nemci že v veži. Stikati so začeli po kotih in predalih, pod posteljo in mizo, da bi našli kaj sumljivega. Dolgo so robantili po stanovanju, ker pa niso našli nič, so odgnali njega.

Najprej so ga peljali v tržiške zapore, nato v Radovljico in potem v Begunje. Tam je srečal tudi prijatelja, ki so ga kasneje Nemci ustrelili kot talca. Leta 1945 je bil zopet zaprt v Begunjah. Zaprtega so imeli do zadnjega dne vojne. Šele potem se je lahko vrnil domov.

Nataša Teran, 3.a

Ob koncu vojne

To je resničen dogodek iz druge svetovne vojne. Pripovedoval mi ga je oče. Bilo je na začetku maja 1945, ko so se Nemci umikali z našega ozemlja. Na glavnem trgu je bila kolona nemških vozil. Umikanje je trajalo cele štiri dni. Zadnji dan, ko se je oče igral na dvorišču, so se iz bližnjega gozda začeli oglašati streli. Streli so bili namenjeni nemškemu ubežniku. Iz strahu pred streli je oče stekel v kuhinjo. Mati je prestrašena za mlajšim bratom tekala po hod-

niku in klicala mojega očeta. Bilo jo je strah, da se mu ne bi kaj pripetilo. Vsi skupaj so se umaknili v kletne prostore. Streli so prihajali vedno bliže. Pokanje se je vlekle vse do pozne noči. Drugi dan sta se starejša brata izmuznila iz kleti. Kmalu sta se vrnila z veselo novico: Prišla je svoboda. Vsi so drveli na glavni trg. Tam je bilo že mnogo srečnih in veselih ljudi. Po Koroški cesti v Tržiču so korakali partizani.

Irena Mrak, 4.b

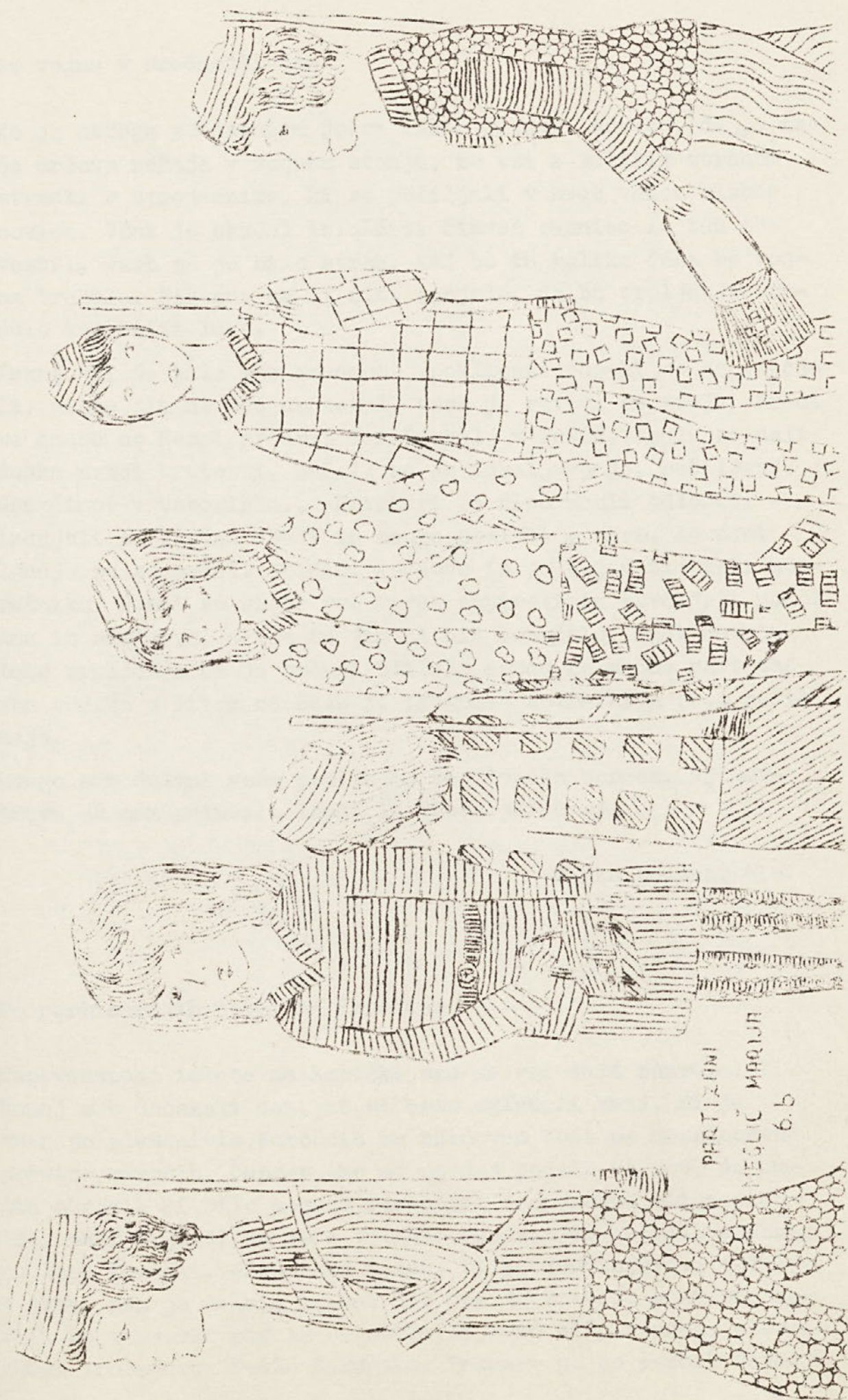
Mamica mi je pripovedovala

Zelo rada poslušam zgodbe iz NOB in eno izmed njih mi je pripovedovala moja mamica, ki so jo Nemci izselili v Srbijo. Pot v železniških vagonih je bila naporna, posebno za matere z otroki. Po tednu dni vožnje so prišli v Valjevo, kjer so jih nastanili v vojaški kasarni. Domačini so jim poskušali po svojih močeh čim bolj pomagati. Starši moje matere so imeli v Kosovu sorodnike, ki so jih vabili k sebi. Mamin oče se je zaposlil v rudniku Trepča. Po treh mesecih je dobil službo v Beogradu, kamor so se vsi preselili. Mami je tam začela hoditi v srbsko šolo. 20. oktobra 1944. so partizani z Rdečo armado osvobodili Beograd. Od tega dne so vsi težko čakali na vrnitev domov, v Slovenijo.

V živinskih vagonih so se julija 1945. vrnili v svobodni Tržič. V Tržič so prišli ob 14.00 uri - ravno ob času, ko so tulile sirene. Ker so bili otroci še pod vtisom bombardiranja v Beogradu, so mislili, da je letalski napad.

To je drobec v naši zgodovini NOB. Poleg tega, da rada poslušam o doživetjih med vojno, pa take zgodbe tudi rada berem.

Alwnka Švab, 5.a

PERTIZONI
NEGLI MACCHIA
6.6

Iz vojne v srečnejši čas

Ko je nekega pomladnega jutra radio objavil novico, da se naša država nahaja v vojnem stanju, so vsi z velikim strahom strmeli v sprejemnike, ki so pošiljali v svet vedno slabše novice. Vsak je skušal izluščiti čimveč resnice iz teh obvestil, vseh pa je bilo strah, kaj bo in koliko časa bo vojna trajala. Nikomur se ni niti sanjalo, da bo trpljenje trajalo kar štiri leta.

Nekaj dni je bilo vse zmedeno. Vpoklicani vojaki so se vračali, nihče jim ni več ukazoval, vsak je ravnal po svoje. Sredi te zmede so Nemci prodrli čez Ljubelj v Tržič. Kmalu so dali duška svoji krutosti. Začelo se je izseljevanje, pošiljanje domačinov v taborišča... Nekateri se niso znali odločiti - izdajali so lastne ljudi in mnoge poslali v smrt. Zavedni ljudje pa so začeli polniti gozdove in se bojevati proti sovražniku. Nemci so sicer vse vprek zapirali in streljali nedolžne in sumljive, a vse to jim ni nič pomagalo. Tudi četrto leto trpljenja se je počasi bližalo koncu in močna partizanska vojska s Titom na čelu je pregnala sovražnika prek naših meja.

Mnogo smo dolžni vsem padlim in še živečim borcem. Njihove žrtve so nam prinesle lepši in srečnejši čas.

Tinka Dolžan, 6.a

Po partizanskih poteh na Koroškem

Napovedanega izleta na Koroško smo se vsi zelo razveselili. Komaj smo dočakali dan, ko si bomo ogledali kraj, ki je znan po plemenitih Korošcih in njihovem boju za narodnostne pravice manjšin. Čeprav smo se zgodaj podali na pot, na naših obrazih ni bilo mogoče zaslediti zaspanosti ali nejevolje. Naši pogledi so se z velikim zanimanjem ozirali naokrog po lepi Koroški. Slovenska pesem, ki je dopolnjevala vzdušje v avtu, nam je delala kratek čas vse do Trebij, kjer smo zavili na stransko pot in se ustavili pred hišo znanega slovenskega trubadurja Pavla Kernjaka. Poznamo ga po pesmih Mojcej,

Katrea in podobnih. Prijazen in dober možakar nam je svoje znane pesmi zapel tako čustveno, da so marsikomu pritekale solze po licih. Čeprav je mož že star in njegov glas ni več tako zanesljiv kot včasih, še vedno sklada lepe slovenske pesmi, ki s svojo vsebino krepijo in budijo slovenski narod na Koroškem. Za dobro voljo smo za konec obiska zapeli še vsi skupaj, se poslovili od prijazne družine in nadaljevali pot. Še dolgo so v ušesih zvenele nežne melodije slovenske pesmi, dokler se nismo ustavili v Bilčevsu pri dveh poslancah, kjer smo pokosili. Po kosilu smo nadaljevali pot do Gospe svete. Starinski stol, ki je ograjen stal na jasi, nas je v hipu spomnil na ustoličevanje knezov. Tovarišica Petkova nam je pomagala pobrskati po spominu, kako je nekdanj ta obred potekal. Znameniti stol je velik, kamnit in ima dva sedeža. Na njem so napisi, ki pa se na žalost težko razberejo. Še in še smo si ogledovali Koroške znamenitosti, obeležja prvega spopada koroških partizanov z nacisti na Robežu in še veliko partizanskih grobov. Poseben vtis so na nas napravili koroški ljudje sami. Pripovedovali so nam o svojem življenju in delu, o svojem boju za manjšinske pravice. Njihova živa pripoved je samo potrdila spoznanje o krivici Avstrijcev do manjšin. Z njimi smo sočustvovali in poslovili smo se v upanju, da bo nekoč vendarle drugače. Njihova zavest se je pokazala v lepi, čisti materinščini, ki pa jo v javnosti ne smejo govoriti. Tegobe teh ljudi smo skušali razumeti, vendar če človek ne občuti tlačenja in zasmehevanja, ne ve, kako bolečina boli. Na poti domov smo se pogovarjali le o Koroški in njenih ljudeh. Trdno smo sklenili, da se bomo v to deželo še kdaj vrnili, kajti to je dežela čudovitih src. Zahvaljujemo se krajevni skupnosti za prijetni izlet, ki nam ga je omogočila.

Mojca Moškon, 7.b

Kdor nimo greš, ustavi svoj korak
in se zamisli tiho v našo žrtev.
Kot mi naj ljubi domovino vsak,
potem ne bo nihče med nami mrtev

Lili Novy

Množica, ki je ne prešteješ, se zgrinja na pokopališču. Gomile, polne velikih belih in rumenih cvetov krizantem ter svečk, ki nemirno plapolajo v lahnem vetriču - to je dan mrtvih. Dan, ko naše misli hite k njim, ki so nekoč živeli, delali in se veselili življenja, kakor se ga mi danes.

Stopam po pokopališču - droben pesek mi škriplje pod nogami. Vonj po nedogorelih svečah plava po zraku. Moj pogled išče grob tam ob zidu. Večkrat med letom ga obiščem. Obledel napis in letnica rojstva in smrti, ko me še ni bilo. Toda presenečena obstanem. Tudi na tem grobu danes gore svečke. Šopek drobnih rumenih cvetov in ob njem stoji stara žena. Črna ruta ji obdaja star, zguban obraz. Stopim bliže. Radovednost mi ne da miru, zato povprašam: "Mati, kdo počiva tu notri?" Žena me začudeno pogleda. V dobrih sivih očeh se nekaj zalesketa. Žal mi je vprašanja. Čutim, da sem odprla nezaceljeno rano.

"Da, deklič, tu počiva vse, kar sem v življenju ljubila. Mož in sin. Moj Andrej - glej, bil je komaj malo starejši od tebe. Moža in njega mi je vzela vojna." Solze so ji začele drseti čez njen zgubani obraz. Rada bi ji obrisala solze, toda s solzami se lajša bolečina, ki kljuje v srcu. Kakor da govori sama sebi, me pogleda in pravi: "Mlada si, ne veš, kaj je vojna. Tvoja mladost je danes lepa. - Glej, tudi moja dva sta dala življenje, da je danes vsem lepše."

Vrnem se domov. Odprem televizor. Poročila. Sinoči so na Korškem razstrelili spomenik padlim. Stisne me pri srcu. Zverine. Niti mrtvih ne spoštujete. Le kaj še hočete? Morda zopet na tisoč novih žrtev? Ali ni bilo že dovolj krvi in solza?

V mislih se mi vrača žena ob grobu. V srcu mi kriči: "Ne, nočemo več novih žrtev. Dovolj je grobov padlih. Ugasnem

televizor in ležem. Skozi okno pa mi odseva svetloba tisočih sveč, ki dogorevajo na grobovih.

Nuša Srečnik, 7.a

Ves sem z njimi, ki trpijo, in slutim z njimi lepši čas

Bledo sonce je vstajalo izza obzorja. Borci smo stopali v koloni, veter je tulil, da je šlo skozi ušesa ter s seboj nosil sneg. Zeblo nas je, da sploh nismo več čutili prstov na nogah. Tovariš me je dregnil: "Zapojmo, da se bomo ogreli!"

"Pa dajmo," sem odgovoril. Začeli smo: "Hej, brigade hitite..."

Med pesmijo so mi plavale otožne misli domov k domačim. Kaj delajo? Če so sploh še živi? Morda prav zdaj jedo pri toplem ognjišču. Iz skled se kadi... Mi se borimo za domovino, za svobodo. Že tri dni nismo ničesar jedli. Komaj da upamo kaj spati - skrb, da ne bi zmrznili. Pomikamo se pred sovražniki, lepši prihodnosti nasproti... Zopet so misli pri domačih... Ali je brat Miro še doma? Ali je ušel v partizane kot jaz? Ali so mater in sestre odpeljali v taborišče? Kaj dela doma dotra krava Sivka? Kdo ve, če bom še kdaj poskusil njeno mleko... Mleko, polenta, žganci, zelje; vse to vidim pred seboj v neskončni daljavi in ko stegnem roke pred seboj, vse izgine. Privid. Zopet sem s soborci sredi beline. Naenkrat zaslišim strele. Vsi naenkrat planemo na tla. "Hura!" se zaslišijo klici mojih soborcev. Nekateri so stari toliko, da bi mi lahko bili stari očetje... Vsi se borijo za svobodo. Puške me vzdramijo iz mojega večnega premišljevanja. "Pokončajmo jih, pse!" zaslišim glas starega Bradača, kateremu so Nemci ubili ženo in dva otroka, ker je pomagal partizanom. Glas komandanta kliče k umiku. Toda, ne. Stari Bradač se ne da. Zadere se: "Ne damo se tako poceni, vi, psi, ki nas želite spraviti v sužnost!" Vsi zajurišamo, čeprav nam krogle sikajo pod nogami in nad glavami. Če že moramo umreti, bomo umrli junaško. Toda

nam se še ne da umreti, kajti hočemo živeti, živeti...

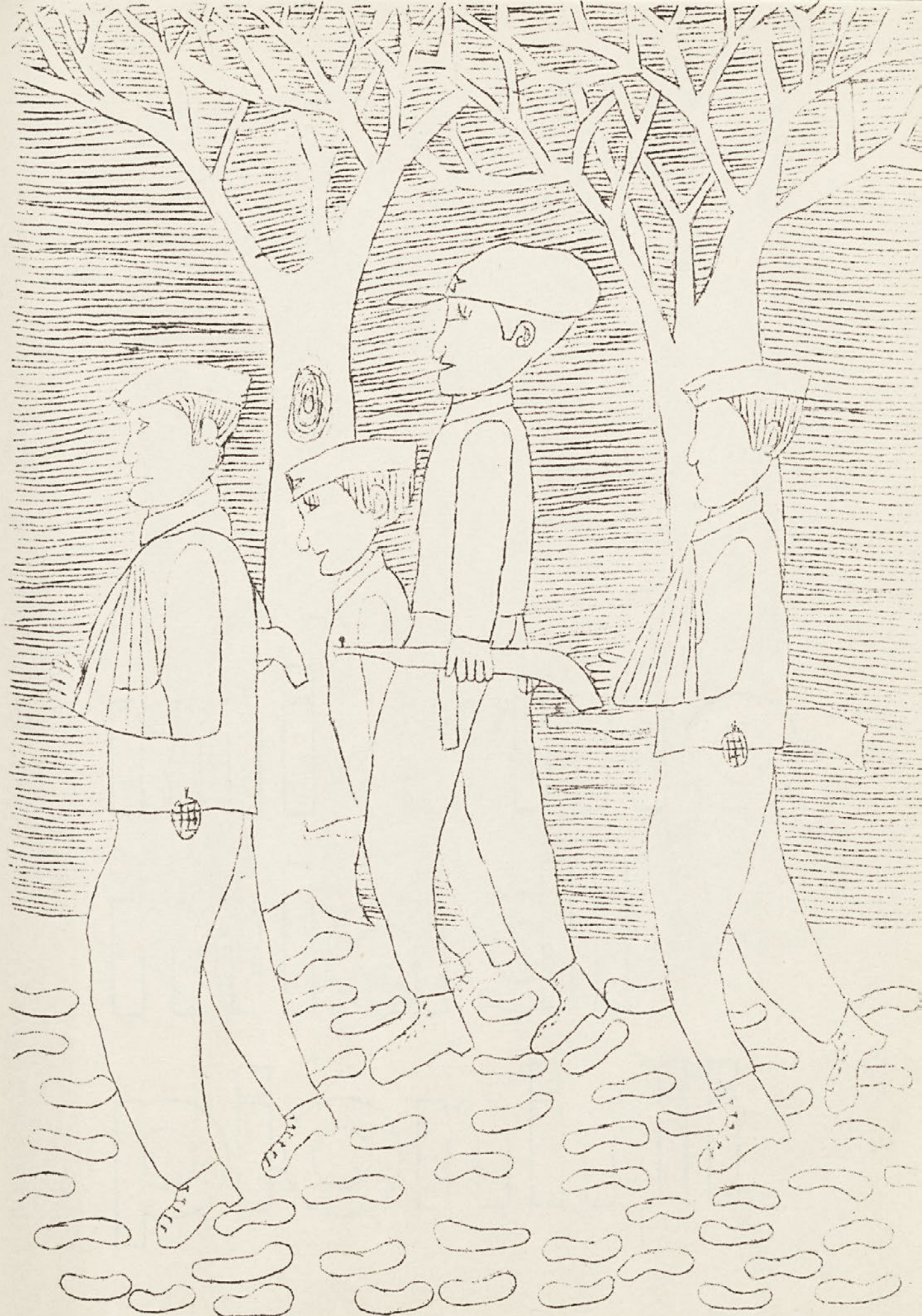
Jutro. Bledo sonce zopet vstaja izza obzorja. Boja je konec. Klečim pred starim Bradačem, ki je bil v boju smrtno zadet. Ustnice premika, hoče mi nekaj povedati. Dvignem mu glavo, da lahko iztisne iz sebe: "Pa smo jih, garjave pse. Če bi se takrat umaknili, ki bilo po nas. Zato se bojuj do konca, si me slišal, mladenič?"... nato mrtev omahne.

Zamislil sem se: "Koliko časa bo trajal še ta boj? Dve leti, morja da manj? Da, seveda. Eno leto. Ne, en mesec. Svoboda bo prišla prav tako, kot pride pomlad. Tiho, po prstih... Komandirjev glas me predrmi iz zamišljenosti: "Odhod!" Odhod, s kraja, kjer je tako pogumno končal svoje življenje stari Bradač. V spomin si priključim njegove besede:

"Ne damo se..."

In res se nismo dali...

Vesna Zaletel, 8.a

mi smo
mladi
pionirji

KURIR ALVARO B. C.

Moja mamica - kurirka

Bližal se je čas osvoboditve. Vedelo se je po tem, da so partizani osvobodili veliko okupiranega ozemlja.

Moja mamica mi je povedala naslednje:

Bilo ji je sedemnajst let, ko so partizani pozivali, naj se vsi tisti, ki želijo pomagati pri osvoboditvi Koroške odzovejo v partizane. Moj stari oče se je štiri mesece pred osvoboditvijo odzval. Ker je bilo v Tržiču še dosti domačih izdajalcev in Nemcev, je bil ta pohod še skrivnost. Zbirališče teh partizanov je bilo v Dolini. Hrabri oče je odšel oblečen kot vsak dan, moja mamica pa je opremo, ki jo je potreboval, nesla za njim. Čeprav je bilo to samo en dan, se je mamica počutila kot kurirka.

V čast vsem partizanskim kurirjem je sedaj organizirana vsako leto kurirčkova pošta, ki jo mladi pionirji poneso maršalu Titu za njegov rojstni dan.

Nuša Fekonja, 4.b

Kurirka

Po stezi stopa kurirka
s torbo na rami.
V torbi nosi pisemce belo,
pisemce belo,
pisemce drobno.
Nese ga tovarišem,
ki si ob ognju grejejo premrzle roke.
Nese ga tovarišem,
ki s puško na rami čakajo na povelje.
Nese ga tovarišem,
ki njihova srca za svobodo gore.
Nese jim pisemce belo,
pisemce belo,
pisemce drobno.

Nataša Teran, 3.a

Moj očka kurir

Moj oče je bil kurir od leta 1943. Star je bil 15 let. V vasi je bila terenska organizacija SKOJ, v katero je bil vključen tudi on. K partizanom je nosil pošto, k njim je vodil tudi nove partizane, zbiral je zdravila in hrano zanje. Pripovedoval jim je tudi o gibanju Nemcev. Po vasi je lepil letake. To delo je bilo še posebno nevarno. Ker ga je nekdo izdal, je bil zaprt v Begunjah. V zaporu so ga mučili in zasliševali. Ker ni nič izdal in nič priznal, so ga izpustili. Po izpustitvi je bil član VOS do konca vojne.

Očka mi je velikokrat pripovedoval o tem, kaj je doživel med vojno, in vedno ga rada poslušam.

Katja Robič, 4.a

Juhuhu

Ptice vse so odletele,
rože vse so odcvetele -
le oblaki so še tu,
juhuhu!

Bomo z njimi se igrali,
bele zvezdice rezljali -
že bo ljuba zima tu,
juhuhu!

Smuči bomo navezali
in čez griče se pognali.
Pridi z nami brez strahu -
juhuhu!

Tjaša Pegan, 1.a

Šola v naravi

Odšli smo ob petih popoldne. Zbrali smo se pred avtobusno postajo. V prtljažnik avtobusa smo zložili smuči in nahrbtnike. Odpeljali smo se. Kmalu smo prispeli na cilj. Na Ljubelju je rahlo snežilo. Porazdelili smo se po sobah po dva ali tri. Preoblekli smo se in odšli v učilnico. Tam smo zvedeli za dnevni red. Potem smo odšli na večerjo. Po večerji smo gledali razne turistične in športne filme ter diapozitive. Ob devetih zvečer smo hodili spat. Prvi dan smo si sami ogledovali hotel Garni. Kaj naj še povem? Vreme nam je bilo ves čas naklonjeno, hrana je bila dobra, smučišča so bila dobro pripravljena in tudi sobe so bile lepe. Zares smo se imeli prelepo.

Jože Klemenčič, 4.b

Naš hotel Garni

Ko je padal sneg,
smo sem prišli,
v naš hotel Garni.
Tam smo razdelili se
v sobice po tri.
Prvi dan smo "štampali",
drugi dan vozili,
tretji ga lomili.
Tri smo izgubili,
ker so se zlomili.
Jutri gremo žal od tod,
zato je žalostno povsod.

Učenke 4.a razreda:
Marija Teran, Majda
Pinterič, Katja Robič,
Nada Oblak,
Nejka Plajbes

Sprejem štafete mladosti

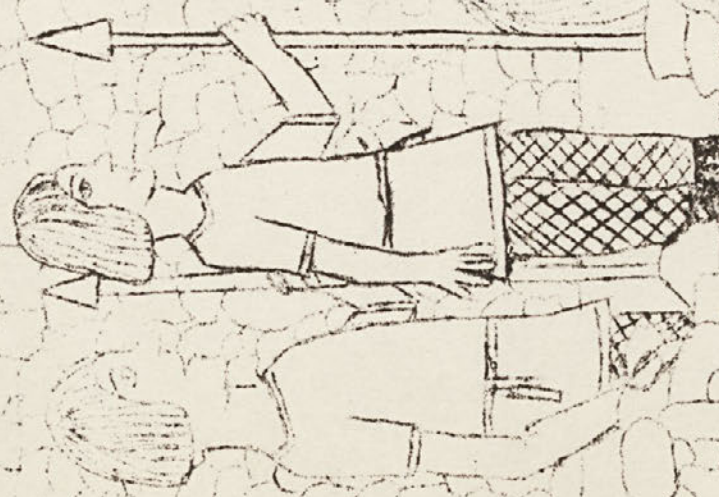
Praznično razpoloženje je zavládalo v Tržiču. Pred paviljonom NOB se je nabrala gneča ljudi. Še in še so prihajali in se razvrščali na ploščadi pred poslopjem. Med temi ljudmi je mr-golelo še najhnih, a Titu priljubljenih pionirjev. Z modrimi čepicami na glavah in rdečimi ruticami so stali v prvi vrsti.

Nekje daleč so godbeniki igrali koračnico. Njeni zvoki so se vedno bolj približevali. Zdajci smo na vogalu ulice zagledali lepo razvrščene može v modrih uniformah s svetlikajočimi se inštrumenti. Že so stali pred nami na ploščadi. Po končani pesmi so ljudje utihnili, pričel se je program. Nastopajoči so govorili o Titu, o njegovem življenju in delu. Poudarjali so njegovo pomoč neuvrščnim. Zopet se je oglasila pihalna godba.

"Prihaja! Štafeta prihaja," je šepetalo med ljudmi. Slednjič priteče na ploščad alpinist v spremstvu zastavonoš. V roki je krepko držal štafetno palico, namenjeno našemu dragemu predsedniku. Palica je bila okrašena s čudovitim planinskim cvetjem. Napočil je trenutek, ko je odprl palico in iz nje potegnil pismo, v katerem so bile zapisane številne želje alpinistov, tabornikov ter vojakov. Temu tekstu je sledil doneč aplavz. Mladinci so nadaljevali program.

Ljudje so dvigali glave in gledali, kje bi lahko zagledali plapolajoči zastavi. Naposled so ju zagledali. Štafetno palico je imel v rokah vojak. Ponosno je tekel mimo ljudi. Še ves zadihan je začel brati pozdrave, ki jih pošiljajo Titu. Zopet je zaigrala godba. Med tem se je že zmračilo. Ljudje so poslušali recitacije partizanskih pesmi. Pričakovali so zadnjo, zvezno štafeto. Iz zvočnika se je oglasilo sporočilo, da ima zadnja štafeta zamudo. Ljudje so vztrajno čakali. In ne zastonj. Pred paviljon NOB je slednjič prispela palica, ki jo je nosil naš alpski smučar Bojan Križaj, spremljala pa ga je članica teritorialne obrambe. Bojan je prebral, kar so napisali mladinci tovarišu Titu. Zdoneli so glasovi pionirk in mladink. Štafeta je odšla proti Bistrici. Ta dan je morala priti do Begunj, kjer naj bi prenočila.

Tatjana Šmid, 6.a

FORVMIDI
LYBELLINO

LJUBEŠKI
TOČNIKI
PRINOŽIČ JANA
3.6

Z BOHINJA SEM GLEDA
MOGOČNI TRIGLAV,
KROG NJEGA JE ČEDA
GORA IN DOBRAV.
V OZADJU KOKOVNICA,
STORŽIČEVA ŽENICA,
IN DOLINA,
DOBOVJE
IN KAMNJEK GOLOGLAV.

Vojteh Kurnik

Ljubelj je luknja, ki so jo napravili zgoraj na snežniku, tako da skozi jo lahko jahaš ali se pelješ. V tej luknji se ločita Kranjska in Koroška. Marsikdo, ki stoji pod goro, si ne bi mogel misliti, da drži čez njo cesta, kajti neizmerno je strma in visoka, povrh še skalnata in porasla z bukovjem. Toda neutrudna pridnost izravna marsikaj hrapavega, ugladi marsikatero neuglajenost in napoti včasih celo neprehidnost samo na pravo pot. Ne glede na to, da je ta gora odzidana bila zaradi višine nedostopna za vozove in konje, so jo le privadili na pot, ki se vije okrog nje in gre celo miljo po kačje navzgor. Na mnogih krajih je vsekana ali vdolana v skale, ponekod pa je podzidana.

Pred nekaj leti sem bil voljan, da bi spodaj ob vznožju napravil luknjo, tako veliko kakor zgoraj, ki bi se skozi jo dalo jahati in voziti. Sem jo tudi že zmeril. Šla bi pri Sv. Ani v goro, ven pa bi prišla na drugi strani pri Sv. Lenartu in bi držala čisto naravnost od vhoda do izhoda. Toda contagion ali kuga, ki je nastala takrat na Dunaju, je to onemogčila. Zahteval sem namreč od njegovega cesarskega veličanstva za trud in stroške večjo prevoznino poleg določenega prispevka, a to se v žalostnih in tesnobnih kužnih časih ni dalo doseči. Bilo bi splošno koristno delo in vsakomur znatno v pomoč, ker je treba vsako leto precej izdati za popravilo ceste, a pozimi obtiči tam mnogo ljudi, kadar se trgajo plazovi, to je kadar se zgoraj sneg sproži in drsi navzdol. Čez goro sta dve milj hoda, ena gor, druga dol, tako pa bi bilo skozi goro le pol četrti milje...

Valvasor, Slava vojvodine Kranjske
Mirko Rupel, Valvasorjevo berilo

Luči na vodi

Mnogi se sprašujejo, kako je sploh prišlo do praznovanja Gregorjevega. Tudi mene je zanimalo, zato sem vprašala Figureževega ata, ki je bil včasih "šuštar", če pomen tega običaja pozna.

Odgovoril mi je: "Na Gregorjevo je dan že daljši in zvečer ni več take teme. Saj veš, ali ne, da so šuštarji včasih imeli po enega ali več vajencev, ki so delali v majhnih delavnicah? Ker so bila takrat okna v hišah majhna, je bilo pozimi v prostorih kmalu popoldne že temno. Šuštarski mojstri so hoteli dan podaljšati vsaj za nekaj ur. Prižgali so petrolejke in tako so lahko delali do pozne noči.

Na Gregorjevo, to je v začetku marca, so bili pa dnevi že toliko daljši, da so lahko delali brez luči. Na Gregorjevo zvečer so po vodi na kosih lesa spustili luči. Prižgali so jih, ker so mislili, da bo ogenj zvalil zle duhove, ki straše ponoči, v vodo, in se bodo utopili.

Spuščanje luči po vodi je pomenilo, da prihaja pomlad."

"Kako pa to, da sedaj spuščamo po vodi hišice in ne luči?" sem ga vprašala, ko sem videla, da je nehal govoriti.

"Tega ti pa ne vem povedati," mi je z obžalovanjem odgovoril.

"Spuščanje hišic po vodi bo kmalu zamrlo, saj je vsako leto manj hišic."

"Ja, letos jih je bilo zelo malo, pa še pozno zvečer, tako da je večina ljudi odšla že domov. Pa še dež je začel padati."

Nekaj časa je bil tiho, potem pa je rekel: "Pa je škoda, da bo ta običaj zamrl, ker se je razen v Tržiču ohranil le še v Kropi in njeni okolici. Večina starih običajev zamira, toda upam, da boste poskrbeli, da na Gregorjevo ne bo ostal le še spomin."

Maja Zagorc, 8.a

Na Gregorjevo v Tržiču

Na Gregorjevo se je v Tržiču še do današnjih dni ohranil star ljudski običaj. Pravijo, da na ta dan "šuštarjem" ni več potrebna luč. Zato so včasih v jerbases nasuli žaganje in natlačili cunje in jih zažgali. Te goreče jerbases so spustili po Tržiški Bistrici. Od tega dne so čevljarji delali le toliko

časa, dokler so videli brez luči.

Sedaj ne spuščajo več jerbasov, ampak hišice.

Hišice so najprej dva dni razstavljene v Kurnikovi hiši. Okoli pete ure popoldne pridejo otroci po svoje hišice in ko je sprevod pripravljen, krenejo po Cankarjevi cesti navzdol, čez most in po Trgu svobode proti bregu Tržiške Bistrice. Vso pot spremlja sprevod harmonikar. Ko prispejo do brega, jih že čaka množica ljudi na mostu in na bregu, nekateri pa gledajo skozi okna domačih hiš. Na bregu je zložena gmadra, ki jo polijejo s petrolejem in jo zažgejo. Otroci dajo hišice na vodo in jih spustijo po njenem toku. Hišice imajo privezane na vrvi, da jih lahko spet potegnejo k sebi. Včasih se zgodi, da se vrstica strga in tok odnese hišico. Ostanke hišic je dostikrat moč najti pod mostom. Hišice spuščajo toliko časa, dokler gori kres, ko pa ta ugasne, se otroci in ljudje, ki so prišli ta običaj gledat, razidejo. Dostikrat se je zgodilo, da sem že naslednji dan spet videla najstarejšega tržiškega čevljarja Molineja, ki je še vedno delal pri luči. Torej to, da od Gregorjevega dalje čevljarji ne potrebujejo več luči, ni vedno res.

Tržičani pa smo na ta običaj zelo ponosni.

Romana Lampič, 6.a

Hišna imena v Tržiču in okolici

V naših krajih so bila včasih pogosta hišna imena. Gospodarji so se menjavali, hišna imena pa so ostala in so še danes marsikje v živi rabi. Nekatera se zdijo razumljiva, za mnoga pa ne vemo več, kaj naj bi pomenila.

Ljudje gradijo nove hiše, nastajajo novi domovi. Ti so ponavadi brez mnogih lepih stvari, ki so krasile prebivališča prednikov. Izginili so podboji iz zelenega kamna, nič več ni ljubkih polkrožnih modernih balkoni so zamenjali ganke. Seveda so ti domovi tudi brez hišnih imen; nadomestile so jih številke.

Naši učenci so zbrali nekaj hišnih imen iz Tržiča in okolice. Čeprav trdno upajo, da še dolgo ne bodo odšla v pozabo, so jih zapisali in napravili skromno zbirko:

pri Mlinarjevih, pri Vazarju, pri Kavarju, pri Korošovih, pri Bečevovih, pri Jožcu, pri Bundru, pri Cvirnu, pri Smoleju, pri Žvircu, pri Črniku, pri Rotarju, pri Matizovcu, pri Operotu, pri Zajmenu, pri Gebnu, pri Čižovniku, pri Blejcu, v Vasovju, pri Lajbču, pri Balentu, pri Šuštarju, pri Cecku, pri Divjaku, pri Krancu, v Grabnu, pri Žabarju, pri Anžičmanu, pri Tonaču, pri Menihu, pri Gašperju, pri Anžonu, pri Žniderju, pri Psotarju, pri Lišonu, pri Škofu, pri Jožu, pri Vrbanku, pri Maželnu, pri Javorniku, pri Završniku, na Počivalu, pri Užarju, pri Roku, pri Jakecu, pri Bohincu, pri Medvedu, pri Ciganu, pri Ščerovcu, pri Ukanu

(podljubelj)

pri Skledarju, pri Fariču, pri Palovčanu, pri Putneku, pri Rodarju, pri Čenču, pri Štefanu, pri Lavšu, pri Rajterneku, pri Prinčku, pri Žoncu, pri Komaltneku, na Škali, pri Švelcu, pri Kilerju, pri Molinetu, pri Tekcu, pri Tevžcu, pri Rihardu, pri Bastelnu, pri Bučarju, pri Ferberju, pri Kodru, pri Šetincu, pri Teksterju, pri Damulneku, pri Žeblaču, pri Bitencu, pri Barteljnu, pri Toncu, pri Šlosarju, pri Jožku, pri Cenu, pri Kuštru, pri Vandrhovcah, pri Luzarju, Kajža, pri Slugi, pri Cku, pri Mažu, na Frtunu, pri Jokelnu

(Tržič)

pri Johanci, pri Hafnerju, pri Smrekarju, pri Kuštrcu, pri Klančarju, pri Štarnanu, pri Sredniku, pri Martinu, pri Petru, pri Janezu, pri Jurju, pri Nacku, pri Ludviku, pri Mihi, pri Zrinšku, pri Štamcarju, pri Hribarju, pri Skavarju, pri Peskarju, pri Mežnarju, pri Končarju, pri Farovžu, pri Jožovcu, pri Vogvarju, pri Pepci, pri Pernetu, pri Mihevcu, pri Jeretu, pri Komarju, pri Zaberneku, pri Robežu, pri Žirovcu, pri Blažu, pri Francku, pri Hrušu, pri Kuštru, pri Staretu, pri Odričarju, pri Jurežu, pri Španu, pri Tiču, pri Franu, pri Uskovcu, pri Užarju, pri Temšaku, pri Anžicu, pri Švelcu,

pri Harižu, pri Hlačmanu, pri Vanšarju, pri Orešneku, pri Trnovcu, pri Olipu, pri Žitniku, pri Slaparju, pri Ropošu, pri Gazu, pri Dovarju, pri Pavšelnu, pri Gabercu, pri Rekarju, pri Klemenšneku

(Lom)

Mirjam Primožič, Tomaž
Slapar, 6.a, Irma Lotrič, 7.a,
Izidor Ahačič, 8.b, Vida
Ahačič, 8.b, Boris Tomazin, 8.b

Bilo je 29. marca 1937. leta

Bil je lep zimski dan, ko se je 29 smučarjev iz Tržiča podalo pod Storžič smučat. Hoteli so prirediti smučarske tekme na plazu. V stari koči pod Storžičem sta bila Jože Meglič in lovski čuvaj Čarman. Smučarje sta opozorila na nevernost plazov. Smučarji ju niso ubogali. Nadaljevali so pot in prečkali plaz. Plaz se je odtrgal in pokopal pod seboj devet smučarjev. Bilo je ob 13.00 uri popoldne.

Reševali so jih tri tedne. Zadnjega so našli šest metrov globoko v snegu. Vse ponesrečence sta zvozila v dolino Hrušev in Robidov ata.

Vse to mi je pripovedoval Slavko Lukanc, ki je preživel nesrečo na plazu pod Storžičem.

Aleš Meglič, 2. r.
podružnična šola Lom

PRIDITE, NEVIHTE VE,
PRIDI, BURNO TI ŽIVLJENJE,
PRIDI, ŠUMNO KOPRNENJE,
IN PREVPIJTE MI SRCE!

(Josip Murn,
Ko dobrave se mrače)

Moja sestrice

Inam sestrico Tanjo. Stara je eno leto. Rad se igram z njo. Zelo rada mi nagaja, kadar pišem nalogo. Z nize mi vleče šolske potrebščine. Kadar ji česa ne pustim, se začne jokati. Zelo rad jo tudi pazim, da ne pade po tleh.

Nekega dne je mamica kuhala kosilo, midva s Tanjo pa sva se celo dopoldne vozila z vozičkom in se tri ure igrala v nivki. Spekla sva mnogo potic, presejala veliko peska in iz njega naredila mnogo bunkerjev in gradov. Potem sva šla kosit.

Popoldne pa smo se vsi veseli odpravili na izlet v Vrbo.

Matjaž Razinger, 3.b

Moja mami

Moji nanici je ime Joži. Ima črne lase. Dela zjutraj. Če ji nagajam, se jezi. Če prinesem iz šole oceno pet, je zelo vesela.

Milan Jančič, 1.b

Delovni dan moje mame

Moja mama je gospodinja. V tovarno ne hodi, ker ima doma veliko dela. Zjutraj zgodaj vstane, pripravi zajtrk, nakrmi kravo in dva prašiča. Kmalu se zbudimo otroci. Poleg mene pazi še na sestrina fantka. Kmalu mora začeti pripravljati kosilo. Tudi žival postane lačna in jo kliče. Jaz grem v šolo, njo pa čaka še pranje, pospravljanje in kasneje, ko se sestra vrne iz službe, gre delat na njivo. Delovni dan moje mame traja od ranega jutra do pozne noči, vendar ne dobi nič plače.

Nada Dovžan, 2.b

Naša budilka

Imam svojo budilko. Je okrogle oblike, na vrhu pa ima velik zvonec. Vsak večer jo navijem, da me pravočasno zbudi za odhod v šolo. Nekega večera sem jo pozabil naviti in drugi dan sem moral teči v šolo. Če ne bi imel ure budilke, bi večkrat zamudil pouk.

Tomaž Ribič, 2.a

Ura

Ura teče,
nič ne reče,
tika, taka,
nič ne čaka.

Ura sedem je zvonila,
danes zopet me zbudila,
hitro se oblečem
in v šolo stečem.

Ko pa v šolo prihitim,
šolski zvonec se oglasi
cin, cin, cin.

Darko Žnidaršič, 2.b

Moja knjižnica

V sobi v omari imamo polno knjig. Med njimi so tudi moje knjige, ki jih zelo rad prebiram. Ko sem bil še majhen in nisem znal brati, sem gledal samo slike. Zelo rad berem Pisani svet. Poleg teh pa imam še veliko pravljic kot so: Kukavičji Mihec, Krojaček in velikan, Pravljice za lahko noč, Tanjulčica.

Jože Dobrin, 2.b

Medvedek

Jaz sem medvedek,
rjav sem, kosnat.
Hodim po gozdu,
a kar brez copat.
Sem skuštran, mršav,
kot črni bav - bav.

Mojca Mehle, 3.b

Muri

Nekega dne, ko sem prišel iz šole, je pred našimi vrati ležal velik, črn pes. Zelo sem se ga prestrašil. Velikih psov se namreč bojim.

Ko me je pes zagledal, se mi je začel prilizovati in vese-
lo mahati z repom. Strah je bil odveč. Kmalu sva postala prijatelja. Dajal sem mu jesti in piti. Nisem vedel, čigav je in kako mu je ime, zato je ostal pri nas.

Pes se je navadil name, ker sem bil dober z njim. Naredil sem mu hišico. Ponoči je spal v njej, podnevi pa hodil z menoj.

Kmalu se je našel lastnik in hišica je ostala prazna. Že sem pozabil na to zanimivo srečanje in prijateljstvo, ko se je pri nas ponovno pojavil pes. Ni bil isti in tudi tako velik ne. Postala pa sva vseeno dobra prijatelja in tako je pri nas zopet živahno. Hišica pa zopet služi svojemu namenu.

Matej Slapar, 3. r.
podružnična šola Lom

Moja najljubša žival

Moja najljubša žival je pes. Igram se z njim. Od veselja me kar grize. Vsak dan ga peljem ven. Ko prideva domov, leže na posteljo in zaspi. Ko se naspi, gre jest meso.

Monika Perne, 1.b

Moja najljubša domača žival

Moja najljubša žival je pes. Poznam psa, ki mu je ime Muri. Živi v Lomu pri znancih. Večkrat gremo na obisk in takrat se z njim igram. Kadar pridem, je zelo vesel, ker mu prinesem hrano. Muri je majhen, črn in okrog vratu ima belo liso. Muri se rad pelje v avtu.

Robi Kozamernik, 2.b

Nesrečni vol

Mama mi je pripovedovala dogodke iz časov, ko je še pasla krave in vola. Nekoč je odšla grabit listje. Mami medtem ni dobro pazila, kaj delata krava in vol. Vol je zašel v listnico. Deske so bile slabe in pod njegovo težo so se vdrle. Padel je v svinjak, kjer sta bila dva prašiča. Mami je opazila, da vola ni nikjer. Šla ga je iskat. Zelo se je prestrašila, ko ga je videla v svinjaku. Šla je poklicat mamo. Nekaj časa sta se trudili, da bi ga rešili, a ni bilo nič. Odšla je v gostilno in poklicala na pomoč Hrušovega Franca. Moral je odzagati vrata. Najprej so rešili oba prašiča. Potem je prišel na vrsto še prestrašeni vol, ki se še dolgo ni zavedal, kaj je bilo z njim. K sreči se je vse dobro končalo. Vol pa se je potem svinjaka ogibal.

Aljana Kralj, 3.r.
podružnična šola Lom

Ptičice

Lačne ptičke prosijo za hrano. Alenka jim vsa vesela nanašuje zrnja. Ptičice so se zahvalile Alenčici. Rekla jim je: Kar priletite še po hrano, če boste lačne. Spomladi pa mi boste pele.

Romana Kramar, 1. a

Bil sem na Turnu

Nekega lepega jesenskega dne sva se odpravila z očetom pod Turn, da bi spravila do poti nekaj hlodov. Naravnala sva jih na plaz, ki je bil zelo strm. Sprva so drseli počasi, potem pa vedno hitreje. Bitali so ob skale, se prevračali in ko je bilo že bolj položno, so se počasi ustavili. Tedaj mi je oče obljubil, da bova šla tudi na vrh Turna. Obljubo je izpolnil. Zagledala sva v skalo vsekano polico, kjer je bival gams. Bilo je nastlano z listjem in travo. Ko sva priplezala do vrha, se nana je odkril prelep razgled daleč naokrog. Na vrhu je ležalo suho smrekovo deblo. Vrgla sva jo čez skale in videla, kako se je zarilo v neko jamo. Bila sva radovedna, kaj je v tisti jami. Videla sva globoko luknjo. Če si vrgel kamen vanjo, je dolgo padal v globino.

Na poti domov sva se pogovarjala, kaj bi utegnilo biti v tisti jami.

Marko Prinožič, 4. r.
podružnična šola Lom

V gorah

Nekega nedeljskega jutra smo se zmenili, da bomo šli na Kriško goro. Od doma smo se odpravili zelo zgodaj. Obetal se je lep sončen dan. Šli smo na Brčev rovt. Pot je bila

zelo strma. Sonce je neusmiljeno pripekalo. Kmalu smo bili utrujeni. Večkrat smo počivali. Poti ni hotelo biti konec. Popili smo vso pijačo, kar smo jo imeli s seboj. V dobrih treh urah smo končno zagledali kočo. Utrujeni in zadihani smo sedli za mizo. Malo smo se okrepčali, nato smo šli za kočo na travo. S Kriške gore je zelo lep razgled, zato jo ljudje tako radi obiskujejo.

Zadovoljni z lepim izletom smo se veselo vrnili domov.

Jana Meglič, 3. r.
podružnična šola Lom

V gozdu

Neki deček je imel zelo rad živalice. Ime mu je bilo Uroš. Nekega dne je šel v gozd in je našel ptička, ki je padel z drevesa. Vzel ga je in odnesel domov. Potem ga je dal v kletko in ga je toliko časa pital, dokler ni bil spet zdrav. Ko je spet ozdravel, ga je odnesel v gozd, nazaj na drevo.

Marjanca Dobrin, 1.a

Voda - popotnica

Sredi planjave izvirček šumlja,
v bistri studenček tiho curlja.
Bistri studenček v potok se zliva,
žuboreči potoček se v reko preliva.
Reka velika k morju hiti,
morje globoko v oblake hlapi.
Iz oblakov pa dežek se moker ulije,
zemljico žejno dobro zalije.

Mojca Nehle, 3.b

Izlet v Ljubljano

Danes popoldne smo šli v Ljubljano. Brata Aleša smo peljali v vojaški dom. V avli nas je sprejel dežurni vojak. Aleša je najprej vpisal. Potem mu je pokazal sobo. Šli smo z njim v tretje nadstropje. V sobi je bil neki fant. Alešu se je predstavil. S prijateljem je ostal tam, mi pa smo odšli domov.

Stanči Meglič, 1.b

Počitnice

Lansko leto sem bila na počitnicah. Letovala sem na morju. Bilo je zelo vroče, rada bi plavala, toda nisen znala. Večkrat sem poskušala zaplavati, vendar ni šlo. Naenkrat se mi je posrečilo napraviti nekaj zamahov in od tistega trenutka je šlo vsak dan bolje. Tako sem se naučila plavati in počitnice so kar prehitro minile.

Tatjana Kavar, 1.b

Na kopanju

V sredo smo šli v Tržič na plavanje. Ko smo prišli na Grajzerjevo šolo, smo se najprej v garderobi preoblekli in nato šli v bazen. Ker ne znam plavati, sem se v začetku malo bal. Tovariš nas je bodril, naj kar gremo v vodo. V bazenu je bila deska, pa sem se je prijel in z njo zaplaval.

Jože Tišler, 2. r.
podružnična šola Lom

Doživljaj na smučanju

Bila je lepa sobota. Očka me je peljal na Zelenico, kjer sem smučala. Vozila sem smuk, slalom in veleslalom. Ko me je zeblo, sva šla z očkom na čaj in sendvič. Potem sem prosila očka, če grem lahko še malo na smučišče. Očka mi je dovolil. Kmalu me je poklical in odšla sva domov.

Lili Jakovljevič, 1.a

Moje smučanje

Ko je bilo še dovolj snega, smo šli večkrat na smučanje. Hodili smo na Zelenico in Zatrnik. Na Zatrniku sem se naučila voziti z vlečnico. Na Zelenico pa sem se vozila s sedežnico. Zelo sem bila vesela, ko sem presmučala plaz.

Janja Hladnik, 1.b

Pri zobozdravniku

Nekega dne zjutraj me je začel boleti zob. Očka me je vprašal: "Kaj pa ti je?"

"Saj vidič, očka, da me boli zob! Zobozdravnik ga mora izpuliti."

Oblekla sva se in odhitela k zobozdravniku. Stopila sem v čakalnico in slekla kapo in plašč. Ko me je zdravnik poklical, sem odšla noter. Sedla sem na visoki stol, zanižala in odprla usta. Zdravnik je rekel, da me ne bo nič bolelo. Nato sem zagledala v zdravnikovih rokah bleščeče se klešče. Potisnil mi jih je v usta in v trenutku mi je izpulil zob. Nič ni bolelo. "Ti si pa res deklica, da malo takih", mi je potem rekel zobozdravnik.

V čakalnici sem se oblekla in odšla domov. Nič več me ni bolelo.

Liljana Petrovič, 3.b

Srajca

Bila je sobota zvečer. Ko sem stopil iz kopalne kadi, sem imel že pripravljeno majico, spodnje hlače in vse ostalo. Bil sem že skoraj oblečen, toda, gumb pri srajci se ni hotel odpreti. V roko sem hitro vzel škarje in gunba ni bilo več. Mama je vse to opazovala, nazadnje pa je rekla: "Pri sosedu imajo večje škarje. Pojdi ponje in poreži še te gumbe!" Do ušes sem zardel, škarje sem vrnil na svoje mesto in od takrat mi ne pride na misel, da bi odstrigel še kakšen gumb.

Milan Čelikovič, 3.b

Nedeljski popoldnevi

V naši družini smo štirje. Očka in mamica sta zaposlena v tovarni Peko. Doma pa je mlajši bratec. Med tednom je vsak po svoje zaposlen. V nedeljah pa hodimo na izlete. Zadnjo nedeljo smo bili v Begunjah. Ogledali smo si muzej.

V Begunjah so bile tudi gugalnice in sva se z Markom dolgo gugala. Ko smo šli domov, smo videli letala, kako se spuščajo in dvigajo.

Podobno mine vsaka nedelja. In zopet se začne nov teden.

Polonca Brodar, 1.b

Na obisku

Teta nas je povabila na obisk. Bila je lepa sončna nedelja. Teta nas je že čakala ob robu gozda. Tam stoji njena hišica. Zbralo se nas je veliko. Otroci smo se veselo igrali, mamice pa so pripravljale malico.

Poten smo se najedli in spočili. Kmalu je bilo nedelje konec

in morali smo domov. Ta izlet v naravo mi bo ostal še dolgo v spominu.

Andreja Meglič, 1.b

Sonce

Sonce zjutraj vzhaja,
odpira cvetkam oči.
Sonce veselo lička napenja,
po nebu se ziblje kot velik balon.
Sonce zahaja trudno, zaspano
na nebu se zopet mrači.

Vanja Vidmar, 1.a

Pomlad prihaja

Spomladi se začne prebujati vsa narava iz zinskega spanja. Sneg se žalostno poslavlja, ker ga topi toplo pomladansko sonce. Prvi znanilci pomladi so: zvončki, trobentice, načice, narcise in vijolice. Pomladnih dni se vsi veselimo, ker se nam ni več treba oblačiti v zimska oblačila. Še bolj kot mi so vesele živali. Vesele so zato, ker imajo več hrane in radi se grejejo na toplen spomladanskem soncu. Ptički skačejo z veje na vejo in veselo prepevajo. Siničke in vrabčki si že delajo gnezdeca, kjer bodo znesli jajčeca. Kmalu se bodo vrnile tudi ptice selilke. Pomlad se prične 21. marca, konča pa se 21. junija.

Irena Vidovič, 3.a

Začutila sem, da prihaja pomlad

Nekega dne sem se sprehajala po polju. Opazila sem, da po njem letajo najrazličnejše žuželke. Najlepši metulj in najlepši hrošček sta sedla na poljsko cvetico in se začela pogovarjati. Prisluhnila sem njunemu pogovoru.

"Dober dan, gospod metulj!"

"O, dober dan, gospod hrošč! Kako se kaj počutite po tej zimi?"

"Še kar dobro! Čeprav me malo daje revmatizem. Toda letos kaže, da bo lepa pomlad, kajne?"

"Raje nič ne rečem, preden ne vidim. Lansko leto sem se kar malo napihoval, da sem slišal z mesta, da bo lepa pomlad. In veste, kaj je bilo potem?"

"Odkod naj bi pa vedel? Hitro mi povejte, ker me zelo zanima!"

"No, pa van bom povedal. Potem, ko sem priletel na polje, so se začeli zbirati oblaki in liti je začelo kot iz škafa. Tako je padalo celo pomlad. Saj poznate pregovor: Ne hvali dneva pred večerom?"

"Oh, saj to je grozno. Veste, mene še ni bilo na svetu. Sem se šele pred kratkim rodil. Ja, ja, zelo naporno je priti na svet."

"Mogoče bi se pa sedaj pogovarjala še kaj drugega, gospod metulj?"

"Hm, saj bi bilo res dobro pomeniti se o čem drugem."

"No, kako pa kaj žena? Vama gre dobro?"

"Še kar gre, čeprav ni žena očita, da sem lenuh."

"Ja, ja, z ženami so zmeraj težave."

"Pa veste, kaj je moja naredila z mano? Začela je vpiti name, nato pa je pobrala vsa krila, kar jih je imela in odletela k nani. Pa prav nič nisen bil žalosten zaradi tega!"

"Saj kar verjamen, da niste bili."

"Sedaj pa se bova morala posloviti!"

"Res bi bilo najbolje, ker moram nabrati še nekaj medu, sicer me bo žena spet karala. No, pa nasvidenje?"

"Nasvidenje! Ostalo se bova pomenila drugič!"

Tako sta se ločila metulj in hrošč. Odletela sta vsak v svojo smer. Kdo ve, kje sta se pomenila ostalo?

Alica Jerman, 6.a

Bila sem neprevidna

Nekega dne sva se z mamico zopet prepirali zaradi brisanja posode. Tega namreč sploh nočem delati.

"Da bo vse pobrisano, ko se vrnem!" mi je ukazala po dolgem prepiru ter zaloputnila z vrati. "Fuj," si mislin, "prav zannina me, kolikokrat jo je ona pobrisala." Toda vseeno sem vsa jezna zgrabila cunjo ter začela brisati. In ta ponev, tega sploh ne bi bilo treba brisati. Ko bom velika, bom imela stroj, ki bo brisal ter pomival posodo. Iz tega sanjarjenja me prebudijo črepinje kavne skodelice. Oblila me je zona in postalo me je strah. "Le kaj bo rekla?" sem takoj pomislila. Pobrala sem črepinje, jih dala na mizo ter do konca pobrisala posodo. Nato sem stekla v klet po lepilo ter začela lepiti. Kar lepo mi je uspelo, le en košček je manjkal. Po dolgem iskanju sem ga našla pod mizo. Zlepila sem še to in skodelico pospravila. Začela sem kuhati kavo, kajti vedela sem, da se bo mamica vsak čas vrnila. In res, v tem trenutku je pozvonilo. Mami je stopila v kuhinjo. "No, lepo" je rekla. "Pa si jo le pobrisala?" me je izzivalno vprašala. Jaz sem se samo zasmejala. "Ali boš kavo?" sem jo vprašala. "No, jo pa bom!" je odgovorila. Po svoji nerodnosti pa sem prišla ravno poškodovano skodelico, ki se mi je v roki razletela. Obe sva se do solz nasmejali.

Andreja Krabonja, 5.a

Nesrečen dan

Neko sončno soboto mi je mama rekla, naj grem v trgovino po kruh in mleko. Ves zaspan sem prikimal in si nataknil škornje.

Tekel sem po lesenem balkonu in se spustil po stopnicah navzdol, nakar sem se zaletel v razburjenega soseda. Hitro sem se pobral in se sosedu opravičil. Kmalu sem prisopihal v trgovino, kjer je že čakala dolga vrsta ljudi. Mislil sem si, da bom počakal kar pri vratih, da se ta vrsta razide. Neka gospa je hotela iz trgovine in jaz sem se še bolj stisnil za vrata. Ona je hotela vrata odpreti, a jaz, bučko, sem ostal za vrati ves zgrbljen, ker sem mislil, da se bodo sedaj odprla. Kmalu je v trgovini nastala velika zmeda. Nekateri so hiteli iz trgovine, a drugi noter. Prodajalka mi je rekla, naj se že enkrat spravim izza vrat. Ko sem vse nakupil, sem šel domov užaljen in potrtn. Toda še sedaj ni bilo miru z moji živci. S komolcem sem udaril v škatlo za smeti. Nisen se zmotil za to, kajti vedel sem, da me čaka še veliko drugih nesreč.

Damjan Bučinel, 5.b

Nesreča

Nekega dne popoldne sem se odpravila v gozd po jagode. Z menoj so šli še Jože, Miha, Mirko in Tadeja. Vzpenjali smo se po velikih strminah. Naenkrat smo prišli nad veliko skalo, pod katero je zijal prepad. Šli smo še dalje in kmalu smo našli jagode. Nabrali smo jih polne kanglice. Tadeja je nabirala bolj urno kot mi in se je začela hvaliti, da je bolj pridna. Potem se je začela prepirati. Mi smo se z njo skregali in zaradi tega je odšla domov. Šla je po isti poti, po kateri smo prišli. Mi pa smo šli po drugi. Ko smo prišli na križišče, smo zaslišali klice na pomoč. Hitro smo stekli tja in videli smo Tadejo, ki se je komaj še držala za skalo. Jože in jaz sva jo hitro potegnili na pot. Nato nam je povedala, da ji je spodrsnilo in je zdrsnila pod pot. Povedala nam je tudi, da bi ji pošle noči in bi padla v prepad, če bi prišli malo kasneje. Dvomim, če bi ostala še živa; verjetno ne, ker je bil prepad globok. Bila nam je zelo hvaležna za pomoč.

Eli Meglič, 4.a

Pri nas doma je lepo

Vsak človek ima rad svoj dom. A mnogi ga ninajo. Šele tedaj spoznajo, koliko tak dom pomeni. Tudi novo stanovanje ni tako lepo kot prvo, v katerem so preživeli svojo mladost in v katerem so mnogo doživeli.

Tudi jaz imam svoj dom rada, čeprav sâ včasih želim, da bi ušla, ker me domači razjezijo. Toda kmalu spoznam, da se z jezo ne da ničesar doseči. Dom ni samo stanovanje, ampak tudi družina in vse, kar je v stanovanju. Kaj bi pa bilo, če bi bila v stanovanju sama! Bilo bi mi dolgčas po družini, po živalih, po raznih drugih stvareh. Tudi živali spadajo k domu. Žival ima rada dom in njegovo okolico. Rada imam živali. Kako se razveselim mladih muck ali telička! In rože v vrtu. S kakšnim veseljem spomladi pognojim in prekopljem vrt, da potem poleti gledam, kako cvetijo rože ali raste zelenjava. Tudi drevje okoli vrta se mi zdi lepo, čeprav steza pozimi v zrak gole veje. A spomladi vse brenči okoli cvetočih dreves. Toda da lahko vidim in občutim vse to, moram trdo delati. In samo zaradi dela si včasih želim zbežati od doma. Kmalu pa spoznam, da bi potem ne občutila več vseh teh lepot.

Tudi ljudje, ki odidejo po svetu, vleče domotožje nazaj v domovino, v svoj dom. Zelo pogosto se potem tudi vrnejo.

Zaradi vsega tega so ljudje, ki ninajo pravega doma, nesrečni. So pa tudi ljudje, ki imajo dom in vse v njem in okoli njega, pa vendar niso srečni. To so razni nezadovoljneži, ki hočejo zaradi častihlepnosti vse ineti. Ko pa imajo vse, si želijo biti preprosti ljudje, ki so srečni zaradi drobnih stvari.

Marija Meglič, 6.7.

Z dedkom se rad pogovarjam

Ob deževnih dnevih najraje sedim na okroglem čevljarskem stolu in poslušam dedka. Večkrat mi pripoveduje o sebi, ko

je bil še mlad. Najraje se spominja časov, ko je bil še pastir. Za šolo skoraj ni bilo časa. Zjutraj je moral zgodaj vstati in gnati čredo na pašo. Zato sploh ni mogel hoditi v šolo. Le ob kakšnih posebnih dneh, ko je bil prost, je šel v šolo.

Past je hodilo tudi mnogo drugih fantov. Zato ni bil sam, Pekli so krompir in pili mleko. Mesa skoraj da niso poznali. Jedli so ga le takrat, ko so doma klali. Na paši so delali piščalke, frače in druge pastirske umetnine, da jim je bil krajši čas. Ko so se tako igrali, sta jim tudi kakšna ovca ali tele zbežala ali pa se izgubila. Takrat je bilo konec "lumparij". Razkropili so se na vse strani in iskali. Na srečo so žival vedno našli, če ne, bi doma pela šiba. Tega so se najbolj bali. To je bila zanj prava pastirska šola, saj je raje hodil na pašo kot pa v šolo. Ko je bil dovolj star, se je šel učiti za čevljarja. Sedaj ne dela več, ker mu pešata vid in sluh. Star je že devetinsedemdeset let, zato se rad spominja mladosti.

Janez Slapar, 6.b

Vse bi storil zanj

Moj prijatelj Boštjan mi je nekega dne povedal, da bo šel v Dolino. Tudi sam bi šel rad z njim, a sem se ga bal vprašati. On je to gotovo opazil, zato je rekel: "Saj greš tudi ti lahko z menoj." Zelo sem bil vesel, da je ustregel moji tihi želji. Drugi dan je že navse zgodaj prišel pome. Odšla sva po cesti, ki je vodila v Dolino. Ko sva prišla do predora, sva se zagledala v ploščo, ki je tam postavljena. Silil sem naprej, on pa je rekel, da je še čas. Pot naprej je bila blatna, zato bi se lahko zgodila nesreča. In res se je. Padel sem v blato in umazal hlače. Bile so mokre in blatne. Ko sva jih na soncu posušila in odstranila blato, sva odšla naprej. Prispela sva do prve hiše. Tam je bil nekoč tudi mlin. Sedaj je zapuščen. Srečala sva otroke, ki so bili pri vodi in se igrali. Zatem sva pomalicala in malo poklepetala. Odpravila

sva se donov. Na poti nazaj sem se zagledal v vodo. Bila je bistra. V njej so bile tudi ribe. Ko sem se iztegnil, da bi eno ujel, sem padel v vodo. Spet sem bil noker. Začel sem jokati. Boštjan se je skušal potolažiti. Rekel je, da bo še vse dobro. Z mokrimi hlačami se nisem upal med ljudi. Ravno takrat je mimo pripeljal tovornjak. Boštjan ga je ustavil in prosil voznika, če smeva prisesti. Voznik je dovolil in naju odpeljal domov. Tega ne bom nikoli pozabil.

Tomaz Meglič, 6.b

Rad bi vam ga predstavil

Spominjam se otroštva, lepih stvari. Marsikaj sem že pozabil, a prijatelja, ki sem ga imel, ne bom nikdar.

V otroških letih sva bila vedno skupaj. Najina igra je bila podobna Cankarjevi Enajsti šoli, samo v tem je bila razlika, da sva midva tolkla neko staro, izprano skalo. To je bila najina najpogostejša igra. Pravzaprav se česa drugega nisva lotila. Imel je precej revne starše in doma se niso dobro razumeli. Oče je pil in pretepal ženo in sina. Toda nekega dne se je vse spremenilo. Prišli so v lepih oblekah in izgledalo je, da so družina, kateri ničesar ne manjka. Kljub temu sva ostala prijatelja. Toda ne dolgo. Nekega dne so prišli po očeta miličniki in razvedelo se je, da je poneverjal. Zopet je bilo vse razdrobljeno. Dolgo časa prijatelja nisem videl. Izvedel sem, da je zbolel za pljučnico. Od takrat nisem videl ne njegga ne njegove nesrečne matere.

Čeprav ne ven, kje zdaj živi, vendar le nisem pozabil nanj. Prijateljev, ki so ti bili v mladosti zvesti, ne pozabiš nikdar, pa če tudi te kasneje spravi v zadrego kdo, ki si ga imel najraje.

Uroš Dobrin, 7.a

Potovanje v sanjah

Ladja vesoljska najine so sanje,
saj odletiva na potovanje.

Iz orbite bova odpluli
s hitrostjo neznane stvari.

Na Marsu sva pristali
ter na zvezdah prespali.

Ko jutro naju prebudi,
iz odeje skočiva: ena - dva - tri.

Na ladjo se vkrcava;
o joj - to so vendar sanje,
a lepo potovanje.

Andreja Krabonja in
Alenka Švab, 5.a

"V mladih brezah tiha pomlad
v mladih brezah gnezdiijo sanje - "

(I. Minatti)

Ko prvič zasiije spomladansko sonce in ko prvič začutiš,
da je spomladanski dan, se čisto spremeniš.

Bela odeja snega se umakne in zopet vse zeleni. Spet zasiije toplo spomladansko sonce; začutiš, da te vleče v naravo. "Sedaj je pomlad", si govoriš, "ni več tiste bele odeje." Mirno se sprehodiš po krajih, okoli tebe pa žvrgolijo ptice. Lepo je med brezami, ko te nežno božajo sončni žarki, glava pa ti je polna vsakršnih misli. Misliš, kako bo takrat, ko boš jedel svoj kruh, takrat ko boš oče - mati, ko boš imel svojo družino, ali pa ti uhajajo spomini na mladost.

Tudi jaz sem polna takih misli, kadar sem sama v takem kraju, kjer te nihče ne moti. Rada se spominim veselih dogodkov. Vidim, kako sem najhna, sedim v travi in nabiram rože, ali pa, kako se igram s punčko, se pogovarjam z njo, in še narsikaj

drugega. Velikokrat se zamislim v svojo prihodnost. Kakšno življenje bom imela, ko bom sama? Ali bo moje življenje lepo? Velikokrat se tako vprašam. Včasih vidim svojo prihodnost jasno, včasih pa vso zamegljeno in pusto. Toda na tem sprehodu skozi breze se spomnim tudi česa drugega iz šolskih dni in mnogo takih dogodkov, ki so že mimo.

Naenkrat se vse breze izgubijo in spet sem na stari poti. Vse moje misli se izgubijo in zopet sem doma.

Mirjana Novak, 7.b

Zmračilo se je

Tiho sem sedela pri oknu in brala knjigo. Po ulici so se sprehajali ljudje. Bilo jih je vse polno in vsak je hitel po svojih opravkih. Opazovala sem jih in si mislila, kaj vse med potjo prenišljujejo, kakšne skrbi in težave imajo. Čisto tiho, tako da se še sama nisem zavedala, je prihajal večer in prinesel s seboj vse polno skrivnosti. Počasi so se pričele prižigati luči, na okensko steklo pa je začel kapljati dež.

Bila sem sama doma in vedno sem se v mraku počutila neprijetno. Spomnila sem se raznih bajk, ki jih je pripovedovala stara mama in kar nekam strah me je postajalo.

Na cesti je bilo vedno manj ljudi. Trgovine so pričeli zapirati in še zadnji kupci so hiteli domov. Bili so utrujeni od dela in vsakodnevnih skrbi. Vsak si je želel biti čimprej doma, da bi se ob topli peči odpočil za naslednji dan.

Cesta je bila že čisto prazna in tiha, le sem in tja je pripeljal kakšen zamudnik s svojim avtomobilom in zmotil tišino, ki je prihajala iz bližnjih gozdov. Mrak se je že spremenil v noč.

Tatjana Brodnik, 7.b

Bori dehtijo

Rada zahajam med bore, med te velikane, ki stegujejo svoje veje proti soncu in venomer šepetajo. Rada inan stezice, ki vodijo med bori.

Ko se včasih utrujena vrnem iz šole, najden med tem drevjem zavetje, toplino.

Bil je lep dan. Vsi otroci so se igrali, se smejali in lovili, le jaz sem bila nejevoljna. Jezna sem iskala kotiček, kjer bi lahko v miru brala knjigo. Tedaj sem se spomnila gozdička s potokom in zanikalo me je, da bi sedla v mah, poslušala žuborenje vode in skozi borove veje nežikala soncu.

Pograbila sem zvezek in svinčnik ter stekla v gozdiček za hišo. Tekla sem in puščala za seboj bore in hraste, robido in robidnice, ki sem jih tako rada jedla, sedaj se pa še zmenila nisen zanje.

Znašla sem se ob potoku.

Nejevolja je na mah izginila. Ta kraj ni je bil že od zgodnjega otroštva najbolj pri srcu. Legla sem v travo in prisluhnila...

Tedaj sem v travi zagledala zvezek. "Zakaj sem ga sploh vzela s seboj," sem se spraševala. "Kaj pa, če bi sestavila pesen, ki poje o potoku in borih?" Zazdelo se mi je, da znan pesem že na pamet. In začela sem pisati. Včasih sem se ozrla po borih in iskala med njimi novih verzov. In res sem jih našla.

Tako sem sestavila svojo prvo pesen. Če borov in potoka ne bi bilo, bi tudi pesnice ne bilo in mnogokrat tudi moje dobre volje ne.

Romana Lampič, 6.a

Naša zamisel je uspela

Vsako leto se veselim zime, saj se rada drsam. Lan sko leto smo se zmenili, da si bomo sami naredili drsališče na dvorišču stare Bračičeve šole. Jeseni smo zbrali deske za ogrado, da bi nam voda ne odtekla.

Najprej smo zabili žeblje in ograda je bila gotova. S prijatelji in prijatelji smo se dogovorili, kdaj bomo začeli polivati. V soboto smo se ob desetih zbrali na prostoru za drsališčem. Vsak je imel s seboj omelo in škatlo, kamor smo dajali odpadke, ki jih je vsak ponetel na kup in jih v škatli odnesel v smetnjak. Marko je prinesel brizgalno cev, ki si jo je izposodil v gasilskem domu. Napeljali smo jo in začeli polivati prostor, na katerem bo kasneje drsališče. Ko je bilo polito, smo vsi polni pričakovanja čakali, kdaj se bo voda spremenila v led. Čakali smo kakih dvajset minut. Vsi veseli smo se podali na zelo tanek led kar v čevljih. Kmalu smo odnehali, ker smo videli, kakšne sledi smo naredili. Zopet smo polili, toda tokrat več vode. Čez pet dni smo videli, kako debel je led. Drsališče smo razdelili na dva dela. Na enem so fantje igrali hokej, na drugem pa smo dekleta delale razne figure na drsalkah. Ko smo nekega dne drsališče spet polili, smo želeli, da bi se še mnogo dni lahko igrali. Toda prehitro je bilo konec veselja na drsalkah, ker se je otopilo in led se je stopil. Tako je bilo konec drsanja.

Bilo mi je žal, ker nismo več mogli drsati, vendar sem bila vesela, ker smo s skupnino močmi naredili led in s tem pokazali staršem, da znoreno marsikaj brez njihove pomoči.

Alenka Švab, 5.a

Vesele iz mladih let

Kot vsi majhni otroci sem se tudi jaz s prijatelji igral razne igre. Tako smo se nekega popoldneva zbrali na dvorišču in se pogovarjali med seboj o filmu, ki je bil prej-

šnji dan na televiziji. Vsakdo bi bil rad indijanski poglavar, zato sem rekel, naj bo najmočnejši in najpametnejši vodja. Nazadnje smo sklenili, da bomo poglavarji vsi. Odhiti smo donov po puške, loke in pištole. Vrnili smo se na dvorišče. Manjkala so nam le še peresa in bili bi pravi poglavarji.

Nekaj hiš naprej je živela žena, ki je imela kokoši. Odpravili smo se tja in naredili zasedo. Od kurnika do drvarnice smo nadrobili kruh in ko so ga kokoši začele kljuvati, so knalu prišle do nas. Vsi naenkrat smo skočili in ujeli tri kokoši. Spulili smo jim peresa iz repov in si jih zataknili v lase.

Začeli smo dirjati okoli bloka, pa nam je tudi to postalo dolgočasno. Spomnil sem se, da morajo Indijanci imeti tudi ujetnike. Oprezali smo okoli in zagledali Metko in Špelo, ki sta se igrali. Bili sta malo mlajši od nas.

Zvlekli smo ju kar za lase k drogu, ki smo ga imenovali mučilni steber in ju privezali s srobotom. Nato smo ju streljali s puščicami. Obe sta že prej jokali, zdaj sta pa že tulili. Najbolj imenitno se nam je zdelo, da smo ju prestrašili. Toda prišli sta nami in nam pobrali loke in puščice, Metko in Špelo pa odpeljali.

Metkina mama je imela rože na balkonu, zato sem v jezi vrgel kamen in razbil cvetlični lonček.

Doma sem bil tepen in od takrat nisem več metal kamenja na balkone, Indijance pa smo se še igrali.

Matevž Perko, 8.a

Veselo šolsko dopoldne

Ciiin!

Še vsa neprespana počasi in leno zazdeham. Nato se pretegnem in končno le dobim stik s tleni. Tedaj se šele dobro predramim in pomislim, da bo treba v šolo. Čez kakšne pol ure, ko so vsem znana jutranja opravila mimo, se le odpra-

vim. Seveda lastnonožno. Taksi, se pravi očka, je raje peljal mamico.

V šoli.

"O, Judi, ali si že vstala?" vprašam prijateljico.

"Ne, dona ležim in inam hud lenoritis," mi smrtno resno odgovori.

"Pa je to nalezljivo?"

"Pravijo, da je."

Tedaj je zazvonilo in odšli sva v matematično učilnico.

Tam sva zagledali Danico, ki so jo vsi občudovali zaradi nove ure, kavbojk in pulija. Pristopil je Ščetinko in vsem, ki tega še niso vedeli, oznanil: "Glejte, Dana ima po novo bekarco!"

"Da te ne bom na smrček!" ga je ljubeznivo zavrnila.

"Saj te ne bom čakal!"

"Pst, tovariš na vidiku!" se je nekdo zadrhl. Res je prišel, kar prezgodaj. Slovesno je pregledal naloge in nam nato začel razlagati nekaj o trapezih in kotih.

Po tej dolgi uri smo ineli telovadbo. Ker sem bila ta čas v garderobi, se mi ni pripetilo nič posebnega. Lenoritis se je res izkazal za nalezljivo stvar, saj sem kratko malo skoraj zaspala. Tovariša se mi ni bilo treba bati, saj sem bila telovadbe opravičena.

Tudi pri malici se ni zgodilo kaj posebno inenitnega; sploh pa je znana stvar, da donislice bolj vžgejo med poukom. Ko sva s prijateljico prenesli svoje stvari v biološko učilnico, sva takoj opazili Tatjano, ki je nekaj risala.

"Koga pa tako skrbno rišeš?"

"Tršico Bio"

Njena slika je bila moderna, kakor pravimo - abstraktna, zato nisva mogli kar tako, brez razlage vedeti, za kaj gre. Nazadnje se je Daša le opogumila in izrekla priznanje: "Pre-sneto, no, kako je nobel!"

"Mati narava gre, spoštovana družba," je ušlo nekomu. In spet tisti dolgčas. Dolgovezenje o onesnaženosti morja pa o sesalcih... Z Judi sva risali Danjano, podobo s štrnastimi lasmi.

Med uro petja smo spoznali nekakšen sedendobni takt. Ščetin-

ko ni pel, ampak se je lepšal z mojim glavnikom. Tovariš Muzikus mu je napisal nekakšen MU v redovalnico. Kmalu za tem je tovariš vprašal Joža:

"Zakaj pa ne poješ?"

"Saj pojem!"

"A kar skozi trebuh?" je bil še radoveden tovariš.

"Ne, Joža poje skozi zadnjico," je zopet strokovno ugotovil Ščetinko, tovariš pa ga je ustavil z grožnjo, da bo oba zabil v tla. Ščetinko se je še kar naprej lišpal. Proti koncu ure je tovariš že zares izgubil živce in se naježil: "Butalci iz Butal!" Med naslednjim odmorom mi je Judi sporočila: "Poglej, ena od tršic ima močvirsko mrzlico, izgleda."

"Zakaj pa?" sem bila radovedna.

"Kar v plašču straši po šoli."

"Pojdiva raje v razred; tovariš gre!" sem ji zaklicala.

Mučil in mučil nas je s prometnimi znaki. Judi je govorila, da so obvestila na njih prav gotovo pomenbna, podobe pa so podobne zakrivljenim žebeljem in ... Tovariš je z viška gledal na nas in besedičil:

"No, mir, punce, mir, prosim!"

O miru ni bilo govora in ko je zazvonilo, smo se še vsi razgreti prerivali med vrati in hiteli na svetlo.

Mirjam Toporiš, 6.a

7.b

Ker Igor res rad klepeta, je kakor prava branjevka.

Marko sicer rad se uči, a tudi dobro govori.

Ko Suzana Danjana zagleda, postane kot rdeča kreda.

Ko tovarišica vstopi, Bojan zapodi se proti svoji klopi.

Milenka vedno se umika, kadar Robi ji mežika.

Janez pa je priden fant - tak kot bil je Willy Brandt.

Helena vneta se uči, da ne bilo bi kaj skrbi.

Ronan luštno se drži, tudi kadar cvek dobi.

Bajd dekleton vsem nagaja; pred tablo nov sistem uvaja.

Majda judo se uči, da bo tepla fante tri.

Valerija Tina občuduje, dokler zvonca ne začuje.
Borut vso uro se igra, zato pred tablo nič ne zna.
Tak je naš 7.b. Le kdo ga ne pozna?
V obup spravimo prav vsakega tovariša.

Alijana Šimac, 7.b

Nadloga

V šoli se zgodila je krivica,
ker meni je ušla petica.
Res da nisem se trudila,
da večkrat sem pouk zamudila,
da prišla sem v šolo brez nalog -
a zato imam cel kup nadlog.
Mama zdaj si solze briše,
oče je odšel iz hiše,
brat veselo osle kaže,
sestra mi klofuto primaže.
Mamo sem potolažila,
rekla ji,
da cvekov več ne bom nosila.
Sestra se mi je prijazno nasmehnila;
ne verjame, da sem taka sila.
Med tem se vrne še oče.
Od sreče, veselja,
ob meni se zjoče.

Dani Božič, 7.a

Nemogoče je postalo mogoče

Zvoni. Odidem v razred in že pri vratih rečem: "Maček k tabli." Nato celo uro sprašujem. Sledi matematika v mojem razredu. Ko razdelim opomine in opravin še druga dela, gre

pri tem pol ure v nič. Pri meni ni ure brez spraševanja, zato tudi tokrat začnem spraševati. Gradišar komaj spravi skupaj za tisto dve, slab vtis pa napravi Petkova, ki od drdra snov za mastno petico. Zadovoljin se s tema dvema in se poglobim v razlago. Ko zvoní, odidem v zbornico. Tam pogledam na urnik in berem: 3. ura - 6.a zemljepis, 4. ura - 8.b zgodovina. Pozvonenju odidem v zemljepisno učilnico, kjer zaplenim nekaj žogic za namizni tenis. Pri zgodovini razlagam o Rimljanih, pa me nihče ne posluša. To me razjezi: "Pripravite liste, pišemo snov, ki sem jo sedajle razlagal!" Zazrem se v proseče poglede in popustim. "Ne bomo pisali!" rečem. Obrazi se razjasnijo in poslušajo me celo uro. Saj tako se mi zdi.

Matjaž Martič, 5.a

Sedaj so nas učitelji v šoli učili vse predmete. Toda vse se je spremenilo. Učenci so začeli učiti učitelje. Dali so jim take kazni, kakršne dajejo oni nam. Opisal bom uro slovenščine.

Najprej smo vzeli neko novo stvar. Tovariš, oziroma sedaj učenec Vidovič, že tako ali tako ni znal slovenščine. Zato sem mu rekel, da bo dobil opomin. Toda on se je začel jokati in je rekel, da se bo žena ločila od njega, če ne bo odličnjak. Tedaj sem mu rekel: "Saj sem tudi jaz vzdržal še hujše nuke. Nekoč sem prišel domov z enko in bil zelo žalosten, ker sem obljubil, da bom zmeraj prinesel domov štiri ali pet." Za ta cvek sem dobil poštene batine in še en mesec se nisen smel voziti s kolesom, ampak samo učiti. Sedaj sem zagledal v zadnji vrsti, kako Sitarjev in Puhar klepetata in jesta bonbone. Papirje odmetavata na tla. Učencu Puharju sem vrgel kredo v glavo. Sitarjeva je morala pobrati vse papirje v razredu in še v avli. Potem smo pisali tiho vajo. Vsi so pisali eno, dve, tri; razen učenke Norke Slapar ni nobeden pisal pet.

Tako se je končala ura, v kateri smo učitelje poučili, da se je vsak dan težko učiti. Toda mi se moramo.

Tomaž Štrukelj, 5.a

Stopil sem v razred. Pred seboj sem zagledal znane obraze učiteljev. Sedel sem za mizo. Odprl sem redovalnico, da bi jih prestrašil. Sklenil sem, da bom dva učitelja vprašal. Zdelo se mi je, da so malo prebledeli. Po spraševanju sem začel razlagati. Imeli smo uro matematike. Izbral sem najtežje naloge. Nato me je nekdo od učiteljev poklical, da bi mu pomagal rešiti nalogo. Ker je nisen znal, sem rekel, da so verjetno podatki narobe. Bil sem vesel, ko je zazvonilo konec pouka.

Robi Marin, 5.a

EN DOJ

ŠTRTA NOJ,

ŠIJA, VIJA

KOMPANIJA,

SIVA, RAKA

TIKA, TAKA,

VIJA, VAJA,

VOJA; VEN.

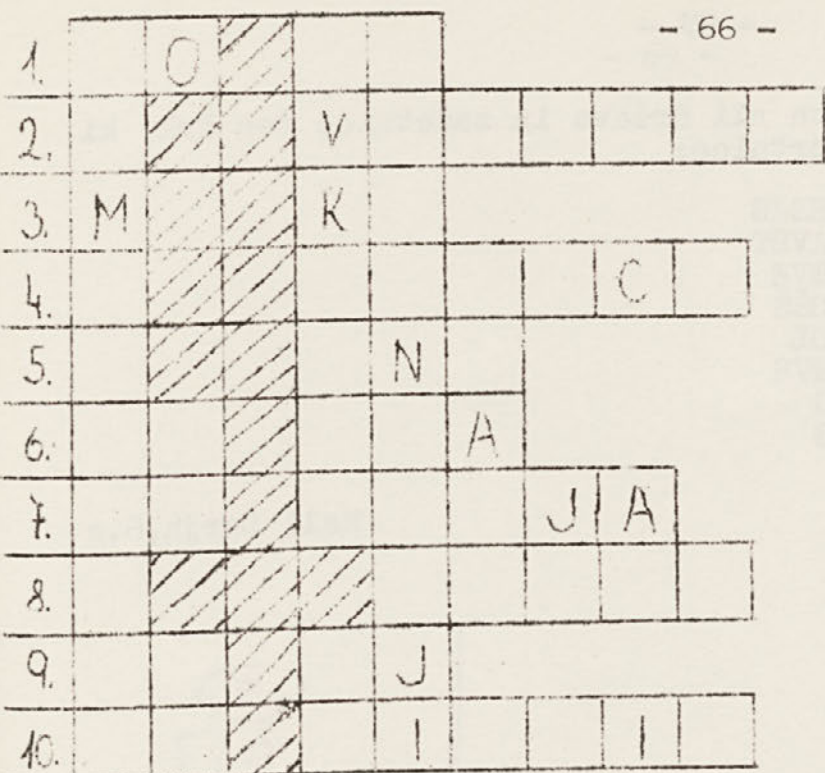
PRVI NE, DRUGI NE, TRETJI NE,

ČARGA, PINGA, LINGA,

LOKVE, SMOKVE, DININE,

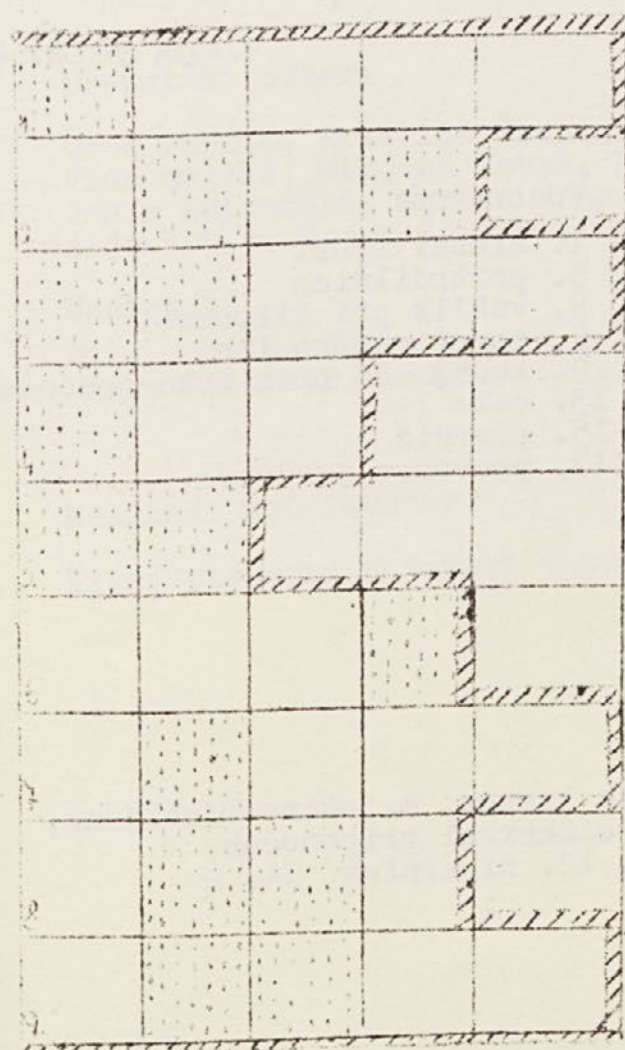
DIKS!

(Belokranjska)

1. dan v tednu
2. uslužbenka na letališču
3. material za gradnjo
4. nebotičnik
5. kraj, kjer pridobivajo sol
6. rastlina katero so včasih uporabljali za gobe
7. Cica
8. umiritev
9. sij, blesk
10. posoda v katero dajemo denar

Ob pravilni rešitvi dobiš v označenih kvadratih geslo letošnjih praznovanj.

Samo vodoravno:

1. zdravilna rastlina
2. naslov plenkinj
3. dišeča začimba
4. trenje
5. tuja in naša črka
6. noško ine
7. nesečni dohodek
8. vrsta zabave
9. del roke

Na označenih poljih dobiš ime znanega angleškega ansambla.

PARAREBUS

FILTER

(2,4,5,6,)

Mirjan Toporiš

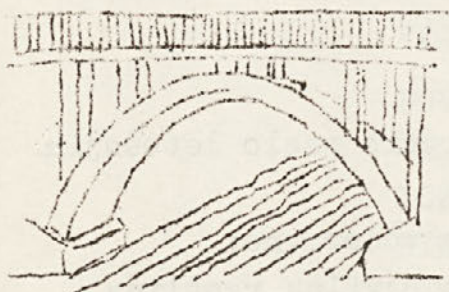
Iz mešanih črk sestavi mesta ali države in začetnice teh črk, ki bodo dale jugoslovansko športnico:

BOIRAMR
ILITAJA
ETKAMLI
RANKAAN

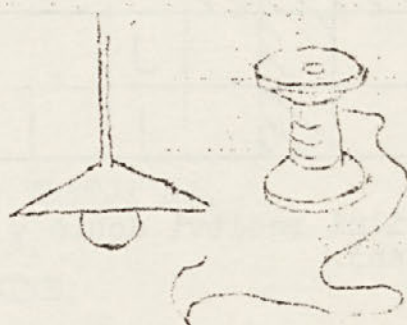
NICESEJE
RIJAAVST
NJELEVE
TANJOŠŠ
NIUGOL
NIKARVH
PTIEG
LJECE

Mali Darja, 6.a

REBUS
JUGOSL. MESTO AR

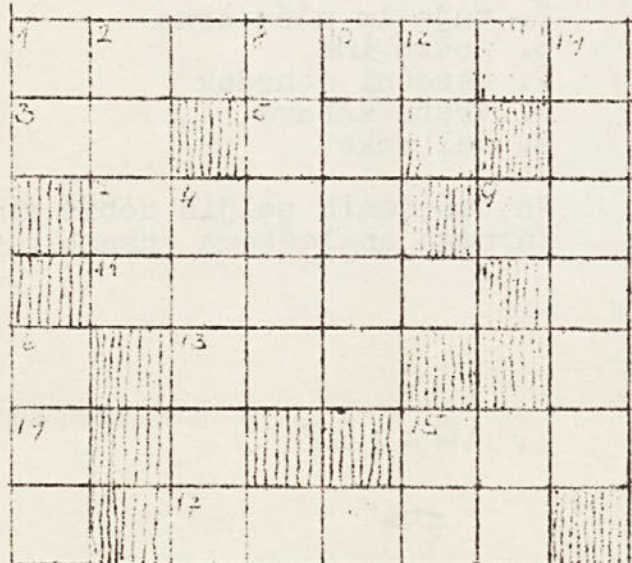

MALI DARJAGA

NADA OBLAK 40

KRIŽANKA

Vodoravno:

1. zinski šport
3. pritrdilnica
5. vzklík pri bikoborbi
7. domače noško ime
9. zadnja in prva črka abecede
13. ozko
15. paradiž
17. prevozno sredstvo

Navpično: 2. knjiga za shranjevanje listov, 4. stara Ljubljana, 6. nasprotno od dan, 8. slikarski priponček, 10. Alena - ljubkovalno, 12. nikalnica, 14. =

Uredniški odbor:

Uroš Dobrin, Kristina Škantar, 7.a
Vida Meglič, Mirjana Novak, Helena Vidic, 7.b
Janja Žnidaršič, Barbka Janc, Breda Ulčnik, 8.a
Alja Robič, Mojca Gorišek, Barbka Štangel, 8.b

Mentorji:

Mila Dobrin, Janez Gradišar, Milena Kikel, Milena Murovec,
Vinko Ribnikar, Angelca Selišnik, Norka Slapar, Silvo Žnideršič

Naklada: 620 izvodov

Tisk: tiskarna delavske univerze Tomo Brejc, Kranj

